

3<sup>e</sup> jaargang, no. 9  
Oktober 2024



# ogeroop

In deze uitgave:

- Een gezonde Israëlvisie: ons relevante alternatief
- Wat leer je van het verhaal van Jakob (2)
- Wat is de toorn van God?
- Nieuws uit de Filipijnen
- De Heer is mijn Herder, mij ontbreekt niets
- Wandelen door het Oude Testament (20)
- Waarom geloven veel Joden niet dat Jezus de Messias is?
- Impressies uit de VEG 'Op Stap' te Koudum

**volle evangelie magazine**

## INHOUDSOPGAVE

2	Van de redactie: Een gezonde Israëlvisie: ons relevante alternatief
3	Wat leer je van het verhaal van Jakob (2) - Toon van den Hoorn
6	'Goud vanouds' - Rita Blijdorp - mp3 van zr. A. van den Brink-voor den Dag
7	Ingezonden: Wat is de toorn van God? - Ronald Kemp
7	Nieuws uit de Filipijnen - Pieter van Berkel
8	De Heer is mijn Herder, mij ontbreekt niets - Christiana v/d Velde
10	Liederen om te luisteren - Henk Verbeek
11	Wandelen door het Oude Testament (20) - Cees Visser
16	Waarom geloven veel Joden niet dat Jezus de Messias is? - Piet Guijt
18	Impressies uit de VEG 'Op Stap' te Koudum - Paul de Groes e.a.
20	Een switch van gemeente - een persoonlijke noot - Jildert de Boer
20	Websites, mededelingen en (beknopte) colofon
	Bijlage: Aanbevolen boeken (4 boeken kort belicht) - Redactie

## VAN DE REDACTIE

### EEN GEZONDE ISRAELVISIE: ONS RELEVANTE ALTERNATIEF

Het spreken over Israël onder christenen en in christelijke bladen is schering en inslag. Het is nog sterk toegenomen nu Israël in oorlog is, zowel met Hamas in Gaza als met Hezbollah in Libanon. Het is erg de vraag of de drang naar het uitschakelen van deze militante, terroristische groeperingen nog wel opweegt tegen de duizenden slachtoffers onder onschuldige Gazanen en onder gewone burgers in Libanon. Natuurlijk was de Hamas-aanval op Israël op 7 oktober 2023 een verschrikkelijke zaak, maar de vergelding door Israël kun je menselijk gesproken nauwelijks meer proportioneel noemen. Op de Westelijke Jordaanoever zijn Israëls kolonisten regelmatig agressief en gewelddadig tegenover hun Palestijnse burens en dat is geheel in strijd met de Oslo-akkoorden uit 1993 over Palestijns zelfbestuur onder een Palestijnse Autoriteit op de Westelijke Jordaanoever. Het heeft er alle schijn van dat de Israël de Joodse kolonisten laat begaan. Mogelijk claimt men het als 'Gods land' voor Israël, maar het is nog maar de vraag of dit daadwerkelijk zo is.

Ondertussen hoor je niet over een echte nood onder de bevolking van Israël die zou kunnen blijken in een roepen tot God. Orthodoxe Joden (5% van de bevolking) bidden weliswaar, maar het is een bidden buiten Jezus Christus om. Hoeveel christenen zijn er vandaag de dag in Israël-Palestina? Op internet is daar informatie over te vinden. Ongeveer 45.000 van de 2,7 miljoen Palestijnse inwoners van de Westelijke Jordaanoever zijn christen. In Israël zijn er ongeveer 120.000 christenen. Merk op dat de grootste kerken de Rooms-Katholieke en de Grieks-Orthodoxe kerken zijn. De christenen bestaan uit inheemse Arabische burgers van Israël, christenen die naar het land zijn geëmigreerd en een groeiend aantal Messiasbelijdende Joden, zo'n 15.000.

Wat opvalt in Nederland, is dat veel christenen Israël blijven zien als volk van God. Sommigen claimen dat Israël (bijna) niets verkeerd doet en dat het oorlog voeren iets heeft van de 'oorlogen des Heren' in het oude testament, dat God aan de zijde van Israël staat en dat engelen Israël beschermen. Kan een volk buiten Jezus Christus om Gods volk zijn? Houdt God er soms twee volken van God op na: Israël en de Gemeente? Is de strijd van Israël niet puur een strijd tegen vlees en bloed (= mensen)? (Ef. 6:12). Zegent God de tanks, vliegtuigen en bommen van Israël? Engelen worden toch alleen uitgezonden voor hen die het heil beërven? (Hebr. 1:14) Wat bedoelt men met bidden voor de vrede van Jeruzalem? U begrijpt dat dit allemaal retorische vragen zijn. Het filosemitisme (= adorering en verering van Israël) is onder christenen sterk aanwezig en het heeft er alles van weg dat men onvoldoende rekening ermee houdt dat Israël gewoon een seculiere staat is en dat onder de bevolking pakweg 15%-40% zichzelf atheïst vindt?

Het antisemitisme (= Jodenhaat) manifesteerde zich gruwelijk in Hitler's zogenaamde Derde Rijk. En steeds weer en naar het zich laat aanzien steeds meer steekt het overal weer de kop op. Het is terecht dat men daartegen krachtig de stem verheft. Maar het gaat veel te ver om een koppeling te leggen alsof de zogenaamde vervangingstheologie de oorzaak is van het antisemitisme. Medechristenen worden nogal eens aangeklaagd op basis van het vermeende aanhangen van de vervangingsleer. Wat bedoelt men daarmee? Met name dat de Kerk de plaats van Israël heeft ingenomen, zich alle beloften van God heeft toegeëigend en de vloeken heeft bestemd voor het Joodse volk. Het is de bekende karikatuur, waarmee ook onze geestelijke kijk op Israël wordt bekritiseerd. Maar wat geloven wij dan echt?

*\*Wij geloven NIET:*

- Dat de Kerk in de plaats is gekomen van Israël.
- Dat de zegeningen voor de Kerk en de vloeken voor de Joden zijn. De scheidslijn ligt anders: tussen gelovigen en ongelovigen.
- Dat de doop in de plaats is gekomen van de besnijdenis.
- Dat de zondag voor de sabbatdag is ingesteld.

*\*Wij geloven WEL:*

- Dat het huidige Israël Lo-Ammi (= niet Mijn volk) is.
- Dat het Koninkrijk van God van het Joodse volk weggenomen is en dat het gegeven is aan een volk dat de vruchten ervan voortbrengt (Matth. 21:43). Dat volk is de Gemeente van Christus, die bestaat uit het gelovige overblijfsel van de Joden en de gelovige heidenen. Paulus schrijft: "Hen heeft Hij ook geroepen, namelijk ons, niet alleen uit de Joden, maar ook uit de heidenen. Zoals Hij ook in Hosea zegt: Ik zal Niet-Mijn-volk noemen: Mijn volk, en de Niet-Geliefde: Geliefde" (Rom. 9:24-25).



- Dat het tegenwoordige (aardse) Jeruzalem met haar kinderen in slavernij is en overeen komt met de Arabische volken (Gal. 4:25).
- Dat het hemelse Jeruzalem onze moeder is (Gal. 4:26).
- Dat hij een Jood is die het in het verborgene is, en dát is de besnijdenis, die van het hart is, naar de geest, niet naar de letter.
- Dat wij een geestelijke sabbat in Christus hebben, voor allen die Zijn rust ingaan (Hebr. 4)
- Dat wij in het nieuwe verbond slechts strijden tegen de boze geesten in de hemelse gewesten (Ef. 6:12).
- Dat de geestelijke zegeningen alleen zijn voor wie in Christus is (Ef. 1:3).
- Dat zowel Joden als Palestijnen Jezus nodig hebben tot redding en dat als een individuele Jood en een individuele Palestijn wedergeboren christenen zijn of worden, zij vrede met elkaar hebben.
- Dat in Christus gelovige Joden en in Christus gelovige heidenen samen de ene olijfbom vormen, waarvan het zaad van Abraham, dat is Christus (Gal. 3:16) de wortel is en dat dit zich uitstrekt tot allen die in Christus zijn (Gal. 3:29). En ook de Joden zullen, als zij niet in het ongeloof blijven, geënt worden, want God is machtig hen opnieuw te enten (Rom. 11:23).
- Dat wij de dingen moeten zoeken en bedenken die boven zijn, waar Christus is, niet die op de aarde zijn (o.a. het Midden-Oosten) (Kol. 3:1-2).

## WAT LEER JE VAN HET VERHAAL VAN JAKOB? (2)

### Lessen van de aartsvaders toegepast voor je eigen leven (7)

Naar de boodschap van 04-02-2024 in VEG 'De Ark' te Alphen a/d Rijn

Door Toon van den Hoorn

#### Genesis 27

Isaäk is oud aan het worden, we gaan eens kijken wat er gaande is. Zoals er in het Hebreeuws staat Genesis 27:1:

*En het geschiedt dat Isaäk oud geworden is en zijn ogen zijn troebel geworden om te zien. En hij roept Esau zijn grote zoon en hij zeg tot hem, Esau, hier ben ik (letterlijk: zie mij).*

#### God belooft zoveel, als je het blijft zien

Er staat dat Isaäks ogen troebel zijn om te zien. Dat wil wat zeggen, want ook zijn geestelijke zicht is troebel, zo het dat al niet was. Hij ziet niet meer wat God belooft. Wie eigenlijk de



gezegende zal zijn, dat ziet hij niet. En wat hij in het leven zonder die profetie van God aan Rebekka had kunnen zien...

*Zie jij wat God jou belooft? Zie je dat vandaag?* En wat belooft Hij jou dan? Ik sta op zijn beloften, je zingt ervan, je bidt erover, maar hier in je hart: *hoe gaat dat*, dat vraag ik. Hij ziet niet meer wat God belooft.

#### Niet in staat zijn het kwaad van de goddeloze te zien

Weet je wat er in de Midrasj staat? (Dat is een bepaald genre rabbijnse uitleg): *Hij is niet in staat om het kwaad van de goddeloze te zien*. Er zijn mensen in deze wereld die niet meer in staat zijn om het kwaad van de boze of de goddeloze te zien.

#### Esau: goddeloos door werking van een weerspannige geest

In dit geval is het dan de goddeloze: Esau.

Wat is er met Esau aan de hand? In Esau werkt een weerspannige geest. Die geest maakt hem, zoals hij bij jou ook probeert, los van God. En door deze geest verbindt Esau zich niet met wie de weg van God gaat. Dus dat kun je ook weer persoonlijk maken: met wie verbind ik me? Verbind ik me met degene die de weg van God gaat en wil ik daar meer van weten?

Isaäk roept zijn *grote* zoon, er staat letterlijk niet zijn oudste zoon. En dan gaat hij wat doen, dat verhaal is bekend. En dan denk ik, Isaäk waarom bespreek je dit met Rebekka? Dan denk ik, zijn ze in het innerlijke leven in die afgelopen huwelijksjaren een beetje uit elkaar gegroeid? Een heel beetje, wat nog wel eens voor kan komen. Hij riep zijn grote zoon.

#### Zie mij: zie je alleen het natuurlijke?

Esau zegt het bekende *hineni*, en dat betekent gewoon: *zie mij*. Voor zover Isaäk hem kan zien. Ziet Isaäk niet dat Esau zich alleen op het natuurlijke richt? Of doet hij daar eigenlijk ook aan mee, want hij wil straks eerst eten. Nee, dat ziet hij niet. Zie ik - als ik alleen maar gericht ben op het natuurlijke in situaties - alleen het natuurlijke?

#### Oud worden en doodgaan: verschil Isaäk en later Jakob

Het verhaal gaat verder, Genesis 27:2: *Zie toch ik ben oud geworden en ik weet niet de dag van mijn dood*.

Hij denkt dus: ik ga dood. Hoe oud is Isaäk? Hij is 100 jaar op dat moment. Maar hij weet niet, wanneer hij doodgaat.

En Jakob later? Jakob - even een uitstapje - zegen zijn zonen, trekt zijn benen op en neemt zijn intrek bij de Heer. Dat is toch prachtig! Isaäk weet het niet. Hoe oud wordt hij? Dat vind je in Genesis 35:28, daar staat het heel netjes: 180 jaar.



## Wat voor spullen hangt Esau om?

Genesis 27:3: **Welnu, neem al je spullen die je omhangt, en je boog en ga uit naar het veld en jaag voor mij op proviand. Zo vertalen ze het niet.** Want praktisch alle vertalingen denken: we moeten het even uitleggen. Maar deze zin zegt iets. Wat is er aan de hand met Isaäk? Wat je omhangt, dat ding daar. Hij kan op sommige woorden niet meer komen. Hij heeft het over spullen. Wat zijn die spullen? Volgens sommigen 'jachtgerei', komt dichtbij natuurlijk. Anderen zeggen 'gereedschappen'. Hij heeft het ook over wat je omhangt. Dat is je pijlkoker met daarin uiteraard de pijlen. Maar waarom zegt hij dat dan niet? De meeste vertalingen geven hier dan ook: 'je pijlkoker'. De boog daar komt hij wel op. En dan zegt hij: jaag voor mij op proviand. Dat is toch echt iets anders dan: jaag voor mij op een stuk wild. Alsof het wild 'in kant en klaar'-verpakkingen op het veld is te vinden. Je merkt dus, het is nog niet afgelopen met zijn beperking. Hij heeft een beperking deze Isaäk, al van het begin af aan. Maar de Heer heeft Isaäk lief. De Heer kan Isaäk gebruiken ondanks en door zijn beperkingen heen. En dat is troost voor ons, de Heer heeft jou lief, *ondanks* je beperkingen. Hij wil je gebruiken *door je beperkingen heen*.

## Eerst eten, dan zegenen

Genesis 27:4: **En bereid voor mij smakelijke dingen, zoals ik liefheb en breng die voor mij, en ik zal eten, opdat mijn ziel jou zegent voordat ik sterf.**

Dus: *de liefde gaat door de maag*. Hij wil zijn lievelingszoon zegenen, maar hij moet eerst even eten. Daarna zal hij hem zegenen. Hoe zit dat nou bij jezelf? Daar kun je over nadenken.

## Strijd om het eerstelingschap, het eerstgeboorterecht

*En dat zegenen, dat wil God eigenlijk niet, toch?* Er zijn er zeker twee die dat weten. In ieder geval Rebekka. Jakob krijgt het eerstgeboorterecht. Dus Isaäk moet Jakob zegenen. Genesis 27:5:

**En Rebekka horende naar het spreken van Isaäk tot Esau, zijn zoon. En Esau gaat naar het veld om jachtbuit te jagen om mee te brengen.**

Nou, zijn zoon. Klinkt apart, zou ik zeggen. Je hoort hier dat er *een strijd is om het eerstelingschap*. Om wie echt de gezegende is.

## De weg is: pleiten op Gods beloften

Nu dreigt het echt mis te gaan. En Rebekka hoort dit. En wat had ze moeten doen? Wat doet ze als die zonen in haar schoot tegen elkaar stoten? Dan gaat ze de Heer zoeken. Had ze dat dan nu niet even kunnen doen? En daarbij pleiten op wat God belooft, ook trouwens wat Hij jou belooft. Rebekka had een belofte van God, waarop ze kon pleiten.

## Rebekka kiest voor bedrog en neemt Jakob daarin mee

Maar wat doet ze? Ze gaat de weg van list en bedrog. Ze gaat God een handje helpen. En Jakob die neemt ze mee in haar plan. Samen gaan ze God assisteren. Maar nu even vanuit God gezien. *God zal Jakob zegenen, zelfs als Isaäk Esau zegent.* Zo zit het toch. Dat is ze toch wel even kwijt. En het is voor jouzelf een voorbeeld, waar je iets mee kunt doen.

Genesis 27:6-7: **Rebekka zegt tot haar zoon, het volgende. Zie, ik heb jouw vader het volgende horen spreken tot Esau jouw broer, breng voor mij jachtbuit, maak voor mij smakelijke gerechten en ik zal eten. En ik zal jou zegenen voor het aangezicht van de Heer, in het aangezicht van mijn dood.**

Weer apart hè, als je dat verhaal meemaakt. Misschien dacht je ik ken dat verhaal al. Rebekka zegt tot Jakob, *haar* zoon. En dan vat ze het gesprek samen.

## God voor eigen karretje spannen

Maar ze voegt er ook iets aan toe, zie je dat? Wat voegt ze er aan toe? *Voor het aangezicht van de Heer.* Zo zet zij haar list en leugen op voorhand al kracht bij. Ze haalt de Heer erbij. En hoe vaak in het christendom is de Heer er niet 'bij gehaald' en is er 'in de naam van de Heer' van alles gebeurd... En hoe vaak wordt tegenwoordig de naam van Heer er nog bijgehaald en misbruikt... *Gij zult de naam van de Heer heiligen.* Dat is het gebod hiervoor. Geen plakkaat erop 'ik ben ook christen', maar dat de Heer echt mag werken in je leven.

## Machten vanuit het voorgeslacht

Zij haalt de Heer er dus bij en zo werkt de occulte leugengeest in haar. En die werkt vanuit de geslachten: liegen en bedriegen. Waar zit dat nog meer? In Haran bij Laban. Vanuit de geslachten. Kun je ook persoonlijk maken: zie je nog wat er vanuit de geslachten in jouw leven werkt en wat kun je er met de Heer aan doen? Daar mag je mee afrekenen!

## Het 'alsof'-plan van Rebekka: de zegen organiseren

Genesis 27:8-9: **En nu mijn zoon, luister naar mijn stem naar wat ik jou gebied.**

Ouderwets ouderschap. Hoe oud is Jakob op dat moment? 40 jaar! Luister naar mijn stem, dat moet je zo verstaan dat je niet gewoon luistert naar een geluid, maar dat je luistert naar wat zij gaat zeggen van plan is. *En Jakob moet haar plan uitvoeren.* Hij moet 1) naar de kudde gaan 2) twee goede geitenbokjes halen, staat er. Daar moet Rebekka een gerecht van maken, zoals Isaäk dat lekker vindt. Jakob brengt het dan bij zijn vader. En dan zal die eten en dan zal hij Jakob zegenen want hij is toch blind. Wildbraad, jachtbuit. Dan denk ik toch niet aan geitenbokjes, of zit ik verkeerd? Dus Rebekka gaat het zo kruiden, dat het smaakt *als*. In onze tijd worden dingen

soms zo gekruid dat het smaakt *als van God* zal ik maar zeggen. En nu Jakob. Ja, mijn vader is wel blind, maar als hij mij betast, dan voelt hij geen harige huid. Dan ontdekt hij dat ik niet Esau ben en dan zal mij een vloek treffen. Dat gelooft hij ook.

Rebekka zegt dan in Genesis 27:13:

***Over mij zal jouw vloek komen. Luister alleen naar mijn stem en ga en neem voor mij.***

Als we nou niet aan het afzakken zijn, dan weet ik het ook niet. Ze gaan denken en handelen vanuit een andere geest, dan Gods Geest. En dan moet je zelf ook altijd voor uitkijken, want zo werkt het niet. Het gaat om het wezenlijke wat God wil. Hier zie je eigengereidheid, list. Ze denken Gods heil te kunnen 'organiseren', dus nou bidden ze er nog voor... En dan gaat het snel. Genesis 27:14: ***En hij gaat en neemt en brengt aan zijn moeder. En zijn moeder maakt het smakelijk gerecht, zoals zijn vader liefheeft.***

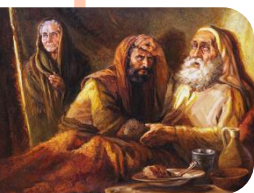
## Het toneelstuk van Jakob

Niet: *zoals haar man* liefheeft. Toch een beetje apart. En dan komt er een toneelstuk, een verkleedpartij dat je denkt: hoe is het mogelijk dat die man erin tuint. Hoe is het mogelijk dat Isaäk het niet door heeft. Ja, hij is bang, dat is hier wel positief, maar toch uiteindelijk doet hij het. Ik vind dat Isaäk zich wel erg makkelijk laat bedriegen. Hij komt daar aan, krijgt het nep-gerecht, je weet wel het smaakte *als*, en we lezen in Genesis 27:18: ***Mijn vader zie mij. Wie ben je mijn zoon? Ik ben Esau, uw eerstgeborene. Ik maakte het, zoals u tot mij hebt gezegd, sta toch op, zit en eet van mijn wildbraad, dan kan uw ziel mij zegenen.***

Wat een toneelstuk. Hij liegt gewoon. Hij is Jakob. Hij is niet Esau. Hij geeft aan waar hij op uit is. Dat weet je ook, op het eerstelingszegen staat zegen. Maar dat niet vanuit een geest van geweld, want hij forceert. En je moet nooit forceren, ook niet als je de Heer kent. Juist dan niet.

## De derde leugen op een rij

Jakob liegt nog een keer. Dit is geen wildbraad, dit smaakt als wildbraad. En dan - we zijn er nog niet - dan begint Isaäk toch een beetje achter zijn oor te krabben op zijn bed. Wat ben je snel terug. Ja, ***de Heer uw God deed het treffen voor mijn aangezicht.*** Je zou er bijna nog een zware stem bij opzetten. Het is toch wat. Hoe is het toch mogelijk dat de Heer je dat ingeeft. Nee dus. Dat is de derde leugen als je meegeteld hebt. De Heer heeft hem geholpen, Hij is mij goedgunstig geweest, en Hij zegent mij, halleluja... Jakob liegt. Doelbewust. En Isaäk blijft wantrouwig en terecht. Hij zegt, nee, je voelt als Esau, maar je lijkt sprekend op Jakob. Ben je wel Esau? Ja, echt wel. En dan zegent Isaäk Jakob en hij eet en drinkt, lees het maar na



in het verhaal. En Jakob kust Isaäk, dat is dus een verraderskus net als bij Judas. En Isaäk spreekt in zijn zegen woorden van God uit. Dat is apart. Dan komt er ineens iets van iemand die het had over spullen en wat je omhangt, nu haarscherp, duidelijk en helder.

## Ondanks alles werkt de Heer

Dat is werking van de Heer in zijn situatie, dat kan niet anders. De Heer werkt temidden van leugen en beperking. Dan hoor je een prachtige belofte voor Jakob, de eerstgeborene. Genesis 27:27-28: ***De geur van mijn zoon is de geur van het veld, het veld dat de Heer gezegend heeft. God geve je dauw uit de hemel en vette vruchtbare aarde en overvloed van graan en wijn.***

Prachtig toch. De geur en daar staat het woord *reach* in het Hebreeuws. Komt van *ruach*, het scheelt maar één letter en dat is het woord voor geest. Geur is verwant aan geest en in die zin is de geur van de eerstgeborene de geur van het land.

## De geur van het leven door Gods Geest

Als je het geestelijk vertaald: *de geur van het leven dat God geeft, de geur van het leven dat God jou geeft.* God geeft hem jou, dauw uit de hemel, heb je gehoord. Dus laat je bedauwen door Gods Geest. Er is zoveel te doen in deze wereld, maar laat je bedauwen door Gods Geest. Laat je bedauwen door Gods woorden en leef en laat het zodoende doorwerken in je aardse bestaan. Besef wat je doet, onderneemt, is 'vet'. Tegenwoordig een modern woord. *Al wat ik onderneem, dat doet de Heer mij gelukken.*

## Anderen dienen

En besef dan dat de Heer tegen je zegt: als je Mij dient, dat echt doet, dan ga je ook anderen dienen. En zij zullen zich aansluiten bij jou, dat vind je in Genesis 27:29:

***Volken zullen u dienen, en natiën zich voor u nederwerpen; wees heerser over uw broeders, en de zonen uwer moeder zullen zich voor u nederbuigen. Wie u vervloekt, zij vervloekt, en wie u zegent, zij gezegend.***

Het is een prachtige belofte die werkelijkheid mag worden. En wie jou vervloekt of zegent, zij vervloekt of gezegend. Die leeft zelf onder die vloek of zegen.

## Het lijkt wel een soort klucht

En dan lijkt het, dan zeg ik het heel oneerbiedig, eigenlijk een klucht. En je weet hoe het gaat met kluchten (= blijkspel): door de ene deur gaat Jakob eruit, en een andere deur gaat open en daar komt Esau met zijn echte wildbraad. Hij die zijn eerstgeboorterecht verkoopt voor een bord eten. Hij die niet zo goed tegen moeilijkheden kan. Die niet door die moeilijkheden heen gaat, want dan gaat hij zitten en dan gaat het even niet meer. Hij die eigenlijk niet geïnteresseerd is in

de geestelijke wereld als het er echt om gaat. Hij die wel de zegen wil, maar geen verantwoordelijkheid neemt. Hij die wel de zegen wil, maar het leven als eerstgeborene veracht. En wat gebeurt er? Nou dan ontspint zich een heel spel. Kort gezegd, Esau jankt en schreeuwt het uit, geef mij ook een zegen! Die krijgt hij dan ook uiteindelijk. Isaäk denkt vooruit: dan zegen ik hem ook maar, maar dat is een heel andere zegen.

## Het gevaar van verwerping en weerspanning

En dan zegt Paulus in Hebrëen 12:17, want u weet dat hij ook daarna, als hij de zegen wil erven, verworpen wordt. Want hij vindt geen plaats voor berouw, hoewel hij de zegen vurig en met tranen zoekt. Dat is nogal wat zo'n tekst, kun je een preek over houden. Het is ook praktisch voor ons. In het kort: *Wil jij de zegen, de zegen van de Heer?* Dan moet je leven, steeds meer, vanuit de geestelijke wereld. Uitgangspunt: God, Jezus de leider van de gemeente, de heilige engelen die eromheen zijn. En dat allemaal voor de troon van God (Openbaring 7:1 en 14:1). Wie dat niet doet, die wordt verworpen. Nee, God verwerpt niet. Dan komen ze onder een claim te liggen, ze worden verworpen door de boze. En die gaat dan leven, en dat zie je bij Esau dat deed hij al, maar nu nog meer, vanuit die verwerping en die weerspanningheid.

## Geen plaats voor berouw vinden

En als je zo leeft, dan vind je geen plaats voor berouw. Want wat jij gedaan hebt heb je altijd goed gedaan. En die broer van jou, dat is een leugenaar, dat is er een die je pakt. Hoor maar eens wat hij gezegd heeft. Lees het maar na in het verhaal van Jakob en Esau. Dan zie je dat dat gebeurt, dat dat aan de gang is. En wie zo bezig is, die vindt geen plaats voor berouw, die vindt: ik heb alles goed gedaan. Je denkt misschien dat is ver weg, nee, dat is dichtbij. Dat kun je tegenkomen.

## 'Ik doe alles goed, maar de anderen doen het verkeerd...'

Je denkt: ik heb toch alles goed gedaan. O ja, hoezo dan?

Even heel kort, wat doet zo iemand? Die wijst altijd naar anderen. Anderen doen hem dat aan. Anderen doen verkeerd, anderen zeiden dingen van hem. En daarmee maak je scheuringen en haal je mensen uit elkaar. Die doen of deden mij dat allemaal aan. Dus die persoon wijst ook nog op zichtbare omstandigheden. Ja, ik had het druk, etc. Dus die richt zich op de gevolgen van wat er in de natuurlijke wereld gebeurde. Soms ook geestelijk: ja ik had heel zwaar dus ik kon niet, etc. Die denkt niet na over: *En wat deed ik? En hoe reageerde ik?* Dat was allemaal goed natuurlijk, want de Heer is met mij. Dat laatste klopt, maar dat eerste is verkeerd.

## Maak plaats voor erkenning: Heer, ik deed het verkeerd

Dus dat je dat doorkrijgt in zo'n situatie: wat deed ik, hoe reageerde ik? Want als je dat niet doorkrijgt, dan vind je geen plaats voor berouw net als Esau. Janken, schreeuwen, toestanden, maar geen plaats voor berouw van binnen. Want je hebt hier zelf ook deel aan. Dit moet je erkennen en belijden. Zo werkt het toch? Erkennen, Heer ik deed het verkeerd, ik heb uw vergeving nodig. Dan kan ik ook die anderen vergeven, hoe moeilijk dat ook is.

## Esau verandert niet in instelling en houding

En Esau wordt geen zuurpruim, maar er gaan nu wel dingen in hem werken. Die werken overigens al, maar die gaan verder werken. Esau verandert zijn instelling niet. Soms moet je je instelling veranderen als je een conflict hebt gehad met mensen. Je houding veranderen, anders mogen ze een beeld van een farizeeër voor je oprichten, nou dat zou je toch niet willen. Al staan er duizend eromheen met wierook, want dat is tegenwoordig ook zo.

## De verwijdering tussen broeders die soms niet nodig is

Esau verandert zijn houding niet en daarom kan Gods zegen niet werken in zijn leven. En hij sluit zich ook niet aan bij zijn broer, want van dan af haat Esau zijn broer, omdat zijn vader hem heeft gezegend. En hij zegt bij zichzelf, of hij denkt bij zichzelf: het duurt niet lang meer of de dagen van de rouw om mijn vader breken aan, dan vermoord ik Jakob (vers 41). Dat staat er gewoon zo. Zo zie je hoe die houding 'doorgegroeft' is. En zo is er verwijdering tussen deze broeders. Zo is er soms verwijdering tussen broeders, zusters, die niet nodig is.

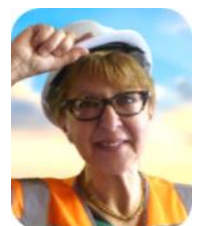
## Persoonlijk met deze lessen aan de gang gaan

Ik hoop dat we er wat van leren. Interessant dat verhaal, wat verder toegespitst vanuit de tekst, maar bijzonder belangrijk voor je *persoonlijk* om daarmee aan de gang te gaan. Stel je voor dat je daar niet mee aan de gang gaat, dan lijkt je op Esau die zijn eerstgeboorterecht verachtte. En in plaats daarvan had hij andere dingen te doen. Dat is de tijdgeest in deze eindtijd.

## 'GOUD VANOUDS'

### Door Rita Blijdorp

De vijfde studie van zuster Van den Brink over 1 Johannes (de studies zijn later gebundeld als boek) gaat over een heel fijn onderwerp: De band van de liefde, 1 Joh 3:11. *Want dit is de verkondiging die jullie*



vanaf het begin gehoord hebben, dat we elkaar zouden liefhebben. Veel luisterplezier!

Je kunt de preek [hier](#) downloaden.



Klik voor de link op het boek



Zuster v.d. Brink

## INGEZONDEN: WAT IS DE TOORN VAN GOD?

### Naar aanleiding van 1 Tess. 1:10

Is God dan boos? *Wat voor beeld heb je van God?* Als je ongehoorzaam bent en je afkeert van God, dan kom je terecht in het machtsgebied van de duivel, in het klimaat van duisternis en dood. Dan kan God met zijn genade en liefde je niet meer bereiken. Je haalt die 'toorn' zelf over je heen. De toorn van God is: de totale afwezigheid van licht, liefde, leven. Je hebt jezelf overgeleverd aan de duisternis, je hebt de duisternis liever gehad dan het licht van God. Daar kies je voor als je ongehoorzaam bent aan de principes van God, als je tegen Gods plan ingaat, als je rebels bent en denkt en doet op de manier van de duisternis. *De toorn van God is het gevolg van je eigen keuze.*

En jij, hoe denk jij eigenlijk over dit onderwerp?

Ronald Kemp

## NIEUWS UIT DE FILIPIJNEN

Zuster Rita Blijdorp te Rotterdam (VEG Den Haag) ontving een mail van een broeder uit de Filipijnen met de vraag om toespraken en studies van de website [www.kdh-infotheek.nl](http://www.kdh-infotheek.nl) (N.B. Het zou ook goed zijn als veel meer Nederlandse broeders en zusters vaker van deze uitgebreide database gebruik zouden maken!). Vanuit die eerste vraag ontstond een correspondentie en reikte onze zuster ook het blad 'Hoger-Op' aan, dat inmiddels hem wordt toegezonden. Met toestemming van de schrijver en de beheerder van de Koninkrijk der hemelen-Infotheek publiceren we nu uit de mailwisseling een paar dingen die de broeder schrijft die van algemeen belang zijn voor ons magazine en die een goed beeld geven van de geestelijke situatie op de Filipijnen (red.).

Ik ben Pieter van Berkel en dateer nog uit de Beukesteintijd (conferentieoord te Driebergen in de jaren 1960-1968, red.).

Heb jarenlang ook in de Pinksterkapel van de VEG in Den Haag diensten bijgewoond tijdens mijn opleiding tot verpleegkundige in het oude Bronovo ziekenhuis. Broeder Jaap Visser en vele anderen kan ik mij heel goed herinneren!

Sinds bijna 19 jaar woon ik op de Filipijnen, waar wij proberen om het evangelie van het koninkrijk der hemelen te delen in diverse gemeenten hier. Het Woord, zoals wij het hebben leren kennen en verder mogen uitdiepen, is hier totaal onbekend. We zijn in Nederland in mijn ogen *bevoorrecht!*

Veel volle evangelie christenen realiseren zich dat niet en het lijkt door de jaren heen 'gewoon' geworden te zijn. Persoonlijk voel ik een enorme dankbaarheid voor de kennis die we hebben mogen ontvangen in de afgelopen jaren.

Men zit hier in een *religieus, liturgisch systeem* ook in de vele evangelische groepen die er zijn. Filipijnen is een sterk religieus land en dat is eigenlijk het probleem. Er zijn veel rituelen en culturele invloeden juist in de evangelische groepen, zoals 'born again', 'pentecostal', 'baptist', '7e dag adventisten' en noem maar op. De basis hier is de RK-kerk en die hebben naast hun rituelen ook meer evangelische aspecten. Zoals met name in de charismatisch Rooms-katholieke beweging de doop in de heilige Geest en het uitwerpen van demonen. Kortom op religieus niveau is het eigenlijk een chaos en mensen weten niet, waar het nu werkelijk omgaat.

Ik verzorg regelmatig bijbelstudies en de prediking en begeleid ook pastors, maar het is alsof je tegen dove oren spreekt. *Men hoort het wel, maar absorbeert het niet.* Vroomheid en ongedisciplineerd gedrag gaan hier in veel gemeenten hand in hand. God is er voor de mens, om ze een beter leven te geven hier op aarde, maar dan moet je wel je offers en gaven geven. God zal dat dan verdrievoudigen in de vorm van een huis, werk, auto, enz. Geld en status spelen hier een hoofdrol in kerken.

Mensen en zeker ook de pastors zien niet in dat ze 'beduvel'd worden. Ik spreek regelmatig gelovigen die soms meer dan twintig jaar in een gemeente komen. Zij geven ook trouw hun geld. Soms zijn die mensen straatarm, maar de pastor is dwingend, dus geven ze, terwijl ze daardoor tekortkomen in het gezinsbudget. Ik weet van mensen met schoolgaande kinderen die 1x per dag eten, omdat er geen geld is en toch maar offeren en tienden geven... En... als je vraagt: wat is er uiteindelijk verbeterd in hun natuurlijk leven, dan is het antwoord "niet zo heel veel." Men heeft gewoon niet door, dat ze eigenlijk bedrogen worden. De enige die er beter van wordt is .... de pastor. Pastor zijn is een statussymbool en de kerk een verdienmodel. Triest maar waar.

Je probeert uit te leggen hoe het werkelijk zit en dan krijg je ondanks hun teleurstellingen toch tegengas, want de pastor

zegt het immers, dus is het zo... Hier is heel moeilijk doorheen te breken.

Je kunt beter met een ongelovige te maken hebben, dan met zogenaamde christenen. Ik kan er een boek over schrijven, helaas. 'Vrome' geesten en weerspannige geesten heersen hier al eeuwen. Dat begon tijdens de langdurige Spaanse overheersing van de Filipijnen (*volgens Wikipedia meer dan 300 jaar, red.*)

Natuurlijk zijn er ook mensen die willen leren, maar je moet hier veel geduld en liefde hebben en de Heer intens zoeken, anders red je het niet. Daarom ben ik zo blij met jullie *infotheek 'Het Koninkrijk der hemelen'* in Nederland. Gods woorden die jaren geleden gepredikt werden, zijn vandaag nog steeds actueel! Velen roepen wel, "dat was ons vroegere denken, maar... we zijn nu weer verder op die weg en verder in het verstaan van die boodschap."

Dat mag dan wel zo zijn, maar voor mij is het een verfrissing. Er zitten *pareltjes* tussen en ik kan daar wat mee, zeker ook voor mijzelf. Zondags ben ik online in de VEG Alphen a/d Rijn of volg ik mee met de VEG Breda, om te luisteren naar de boodschappen en studies en zo bemoedigd te worden en te leren. Ook hier kan ik mij verzadigen! Dit woord en het plan van de Heer met mij en ons allen heeft mijn hart!

Als persoonlijke noot zou ik heel graag het volgende toe willen voegen: Ik heb een diep verlangen om de Heer nog beter te leren kennen. Dat is mijn passie geworden. Nog dichter bij Hem te zijn en leren leven zoals Hij Die ons voorbeeld is. Simpelweg in mijn dagelijks leven in woord, *maar met name in daad* mijn relatie met God en Jezus in praktijk brengen. Hoe onvolkomen dat ook nog is. *Veel mensen hier zijn moe van al die woorden zonder daden.* Daarom geloof ik in het laten zien. Gij geheel anders... toch? *Naar Efeziërs 4:20-24.*

**Zijn** discipel (leerling) zijn. Hem op de eerste plaats zetten in mijn leven. *Naar Lukas 14 : 26.* Hem nog meer in alle facetten van mijn bestaan te betrekken en.... dit te delen met medegelovigen maar ook niet-gelovigen. Ik maak daarin geen onderscheid. God heeft immers alle mensen lief. Liefde en gerechtigheid bewerken dat is de wil van God. En... zodoende een pilaar/drager te zijn in "de gemeente van onze Heer Jezus". Dat is niet straks of later, *dat is NU.*"

Wij zien wat er nu in de wereld gebeurt. De Bijbel zegt, dat deze dingen moeten gebeuren, voordat het einde komt. Daar hebben we mee te maken. Des te meer moedig ik ieder aan die persoonlijke relatie met God en Jezus te ontwikkelen en serieus te verdiepen, zodat we bestand zullen blijven tegen de beproevingen die vanuit het kamp van de vijand op ons afkomen.

In de hemel groeit de Gemeente van Jezus met kracht. Ik geloof daarin, als ik lees en zie, dat mensen elders in de wereld Christus zoeken en gaan volgen. Met *de ogen van God* (onze geestelijke ogen) kunnen we allen leren zien *wat onze werkelijkheid is.*



Ook al zie je achteruitgang in deze fysieke wereld, "**het gaat voor ons de goede kant op**", als wij in die relatie met God willen komen en blijven. Dat is mijn werkelijkheid en dat is mijn persoonlijk geloof. In Gods ogen is er *vóóruitgang* en geen achteruitgang.

Ik bid dat deze werkelijkheid levend wordt/blijft in al onze harten (*wordt vervolgd*).

**Pieter van Berkel**

## DE HEER IS MIJN HERDER, MIJ ONTBREEKT NIETS

Door Christiana van de Velde



Psalm 23 in de Naardense Bijbel

Hiermee begint een psalm van David en daar zegt hij me iets. Wat fijn als je dat kunt beamen, maar misschien denk je wel, was het maar waar. Maar ja het staat in de Bijbel, dus dan denk je al gauw, dit moet waar zijn! Kijk ik verkeerd, verlang ik naar andere dingen? Ik las deze psalm 23 uit de Naardense Bijbel. En beperk me nu tot de eerste 4 verzen.

- 1 de Ene is mijn Herder, mij zal niets ontbrekén;*
- 2 In weiden vol groen vlijt Hij mij néer, Hij voert mij mee naar wateren van rúst;*
- 3 mijn ziel keert door Hem in mij terug, Hij leidt mij in sporen van gerechtigheid omwille van Zijn náam.*
- 4 ook als ik moet gaan door een dal vol schaduw van dood, -kwaad zal ik niet vrezen. Gij zijt bij mij. Uw staf en stok, die zullen mij vertróosten.*

De woordkeus en klemtoon is bij deze vertaling vaak zo diepgaand en verklarend. Wat een prachtige psalm is dit, wie is die David die deze psalm heeft geschreven?

**Wie David is**

David, deze herder uit Bethlehem werd tot koning van Israël gezalfd. Hij versloeg de Filistijnse reus Goliath. Hij streed tegen de heidense volkeren en haalde de ark van het verbond naar Jeruzalem. Hij bespeelde de citer en geldt als de dichter van vee; psalmen. Hij is de grondlegger van de eredienst van JHWH (Jahweh) in Jeruzalem. Nou een groots en een



bewogen leven, dat staat prachtig op zijn C.V. Hier komt een man naar voren met heel veel mooie en goede eigenschappen, waar we heel veel van kunnen leren, maar ook een man die zijn zwaktes had. Maar altijd was het de Heer die zijn leven leidde, stap voor stap. David kende de Heer. Hij wist dat de Heer hem had geroepen om koning te worden. Hij vertrouwde Hem. Hij vertrouwde zichzelf aan Hem toe. Hij was ook overtuigd van de grootheid van de Ene. En Hij eerde Hem. JHWH (Jahweh) was nummer ÉÉN in zijn leven.

## Alles wat je nodig hebt, geeft Hij

Trek het eens naar je toe, je kent de Heer, misschien zeg je, ja een beetje. Je weet dat Zijn gaven aan jou nooit van je af zullen worden gepakt. Ook al stelt je 'komaf' niet zoveel voor, Hij stelt alles voor en Hij heeft zich over jou ontfermd. Hij geeft jou alles wat je nodig hebt.

## Je volkomen richten op de Heer

Stel de Heer echt in alles op plekje nummer ÉÉN in je leven! Dat is de plek die Hem toekomt en waardoor jij tot je recht komt. Als de leerlingen van Jezus Hem vragen, hoe ze bidden moeten, leert Jezus hen het volgende gebed:

*Onze Vader, die in de hemelen zijt. Uw naam worde geheiligd. Uw koninkrijk kome. Uw wil geschiede, in de hemelen zo ook op de aarde.*

En dan pas komt het tweede gedeelte, geef ons heden... Maar eerst die volkomen gerichtheid op de Vader. Op die ENE, zoals de Naardense Bijbel Hem weergeeft. En die gerichtheid stelt je juist boven de problemen en moeilijkheden van iedere dag.

## Gods trouw in relatie met de mens

Die ENE is degene die de Schepper is van de hemelen en de aarde. Die ENE is degene die van Zichzelf zegt: *Ik ben*. Die ENE is degene die altijd trouw is. Die ENE is degene die altijd met verlangen uit ziet naar de relatie, het contact met de mens.

Die ENE is Degene die de mens, die jou, die mij, Zijn levensadem in de neus blies. Datgene dat je iedere minuut van de dag nodig hebt, de adem, de levensadem, heb je rechtstreeks van Hem gekregen.

## EEN zijn in de gedachten en het plan van de Heer

Later zegt Jezus: *Ik en de Vader zijn EEN* (Joh. 10:30). Zoals Hij denkt, denk Ik, zoals Hij spreekt, spreek Ik. Wat Hij wil, wil Ik. Wat een EENHEID.

Weer later zegt Hij in Johannes 17: *Vader, Ik wil dat zij EEN zijn, zoals U en Ik ook EEN zijn*. Kan dat? Ik zeg JA. In Jezus

kan dat, in Jezus hebben we de kracht om EEN te zijn. En nu moet je niet aan al het 'gekissebis' denken, al dat beoordeel en dat veroordeel, maar kijk waarin wij EEN kunnen zijn. EEN in de gedachten en verlangens van de Heer: namelijk we willen dat het plan van de Vader weer *nummer één* wordt dat we in liefde met Hem en met elkaar kunnen leven.

## De God van herstel

We willen dat de hemelen een plaats zal zijn van herstel, opgroeien en liefde. Dat Zijn Koninkrijk in ons is en komt, een Koninkrijk waar men elkaar wil dienen, wil troosten en bemoedigen. We willen EEN zijn in het erkennen van Hem, die enkel goed is, Die heilig is, Die het herstel op het oog heeft. Zie je dat het woordje 'heersen' er niet in voortkomt?

## Onze inzet wordt door de Heer gevraagd

En dat wil je niet alleen, maar daar ga je je voor inzetten. Iemand die iets wil, strekt zich daar naar uit, gaat zich daarin bekwaamen. Je hebt allemaal gaven en talenten gekregen om te gebruiken om met Hem en elkaar te leven. Met de gift van de gave, krijg je de bekwaamheid en de leerschool om dat te doen. David geloofde in zijn Herder en zijn leerschool waren die 'leeuwen en beren' die hij op zijn weg tegen kwam. Maar door die leerschool kon hij Goliath verslaan. En eigenlijk versloeg hij Goliath, omdat hij als allereerste opkwam voor de eer en de naam van die ENE, zijn herder. Eerst God, zijn herder, toen zijn leerschool en dan de bekwaamheid om zelf één inspirator en een herder te zijn voor zijn volk.

## Erkenning, aanvaarding en dienstbetoon

Zie je die weg die wij mogen en kunnen gaan? Als we ons maar aan de juiste volgorde houden. Eerst erkenning en liefde tot onze Vader en dat kan door Jezus, dan de acceptatie dat Hij van jou houdt, dan die weg van gaven ontvangen en ten dienste van elkaar gebruiken. Het zal je nooit ontbreken aan vergeving, aan troost, aan bemoediging. *Je zult ontvangen wat je nodig hebt om een goede herder te worden*. En je zult echt niets ontvangen om jezelf op de troon te laten zitten. Want dan ben je weer verkeerd bezig.

## Vergeving als basis en vergeef ook jezelf!

Vergeef jezelf ook, bemoedig jezelf ook. Wat je een ander doet, doe dat ook aan jezelf. Het viel me van de week weer eens op: ik was fout in iets geweest en ik vroeg vergeving. Tegelijk kwam de gedachte: 'makkelijk hè', maar dat is helemaal niet zo gemakkelijk. Geloof dat je die vergeving hebt ontvangen en begin er niet weer de volgende dag over. Het overkwam mij dat ik voor iets bad en tegelijkertijd dacht, dat wordt niks, moet je zien hoe je gisteren deed. Waar heb je het

over, hoorde ik in gedachten en onmiddellijk herkende ik de stem van mijn Heer. De Heer had het mij al lang vergeven, alleen ikzelf niet. Overkomt het je, dat je vergeving hebt gevraagd en je er toch over door blijft piekeren? De Heer heeft het jou vergeven, vergeef het jezelf alsjeblieft ook. Anders rem je je eigen gelukkig zijn.

## Een God van troost en tederheid

In vers 2 staat *Hij vlijt mij neer* en *Hij bet mijn hoofd* staat er in vers 5. Wat een tederheid, wat een begrip spreekt daar uit, vlijen en betten, wat een zachtheid en wat heb je daar een behoefte aan als je bezeerd bent! Hij weet wat een pijn je hebt, hoeveel onbegrip je hebt moeten verduren, hoe gekneusd je bent. Maar Hij kent je, je hoeft het niet eens uit te leggen, er valt een last van je af, je wordt zomaar behandeld alsof je heel kostbaar bent. Hij vlijt je, hij bet (= zalft) je hoofd, al die zweetdruppels, het proberen vol te houden... De Heer vlijt je neer, vanuit een volledige rust. Want Hij weet dat je volkomen zal herstellen, dat je door Zijn gaven alles aan kan en dat je Hem en de Vader zal gaan eren en een medewerker, een vriend, een geliefde van Hem zal zijn, capabel om ook anderen troost en tederheid te bieden. Kom maar tot rust. Je hebt alle tijd, de waarheid wint het van de leugen, zelfs de dood moet wijken.

## Terug naar je oorspronkelijke identiteit

En dan dat schitterende vers 3 *Mijn ziel keert DOOR HEM tot mij terug*. Je ziel, je identiteit was van je afgenomen, je was onteerd, je kon jezelf niet meer zijn. Jezus zei, jij behoort de Vader toe, geloof mij, je bent *in oorsprong "GOED"*. Je hebt Zijn levensadem in je. Ik breng jouw ziel weer zoals hij behoort te zijn. Je hoeft niet te liegen, te bedriegen, altijd negatief te reageren. Jezus is voor iedere fout, voor iedere schuld gestorven, om jou weer *oorspronkelijk* te maken, om jou weer je ziel terug te geven. Zodat je in staat bent het goede dat in je is, als cadeautjes uit te delen aan al die anderen die ook weer oorspronkelijk mogen worden.

## Loskomen van de boze, weer die unieke mens Gods worden

Je ziel was geroofd door de duisternis, door het kwaad. Je kon niet meer jezelf zijn. Je bent je oorsprong kwijt. De Heer zegt: Ik heb je weer teruggehaald, de duisternis moet jou loslaten, want ik heb alle schuld en ellende van jou op Mij genomen en door jouw geloof in Mij wordt jij weer oorspronkelijk, eindelijk 'jezelf' weer. Zoals jij origineel bedoeld bent.

Mensen die in het sociale werk zitten hebben het vast weleens gehoord. Dat mensen wel eens zeggen, ik was mezelf niet meer, ik weet eigenlijk niet eens meer, wie ik ben. Je wordt weer degene die jij was in de gedachten van de Vader,

helemaal *uniek*. Al die miljarden mensen zijn uniek. Zoals jij bent is er echt maar één, probeer dus niet een ander te zijn. Je bent zo uniek, ontken jezelf niet, geniet ervan, geniet ook van de uniekheid van de ander. Het is belachelijk om er jaloers op te zijn, geniet ervan. Wie is je voorbeeld, roepen mensen weleens, wie zou jij wel willen zijn? Jezus had geen voorbeeld, Hij wilde niet de Vader zijn. HIJ WAS DE BEMINDE ZOON VAN. Hij was volkomen mens. Hij is geen kopie van de Vader. Hij is wel EEN met de Vader. EEN in denken, EEN in verlangen.

## God is erbij, Hij leidt ons

In vers 4 staat: *kwaad zal ik niet vrez en U vertroost mij*. Als ik naar mijn gevoelens kijk, vrees ik wel kwaad. In Jozua 1:9 staat ook zo'n prachtige gedachte: *Wees sterk en moedig, schrik niet en wees niet ontsteld, want de Heer uw God is met u*. Schrikt u, net als ik, nog weleens? We zijn in goed gezelschap, zelfs Paulus belijdt: Ik kwam bij u met knikkende knieën, maar hij kwam, want hij wist: dit wil de Heer, Hij is erbij. Zijn stok en staf, zijn leiding, Zijn overwinning, Zijn troost en bemoediging zijn altijd bij jou en ook bij mij.

## Gebruik de wapens en de tongen die je hebt gekregen

Op de Pinksterdag spraken de discipelen in verschillende talen. En ieder was volkomen op God gerecht. Gebruik de geestelijke wapens die je hebt gekregen, gebruik de talen die je hebt gekregen, zodat je in die Eenheid met de Vader kunt zijn.

## LIEDEREN om te luisteren

### Door Henk Verbeek

Vóór 2000 hadden we een paar groepen jeugd waaronder "De Schakels" (12 t/m 16 jaar). Zij hadden hun eigen liederen waarvan een aantal op CD zijn uitgebracht. Echter de teksten waren niet beschikbaar. Niemand leek de 'Schakelbundel' te hebben tot nu toe (*met dank aan Marieke Wolters en Joyce van Dam!*). De teksten van ongeveer 70 Schakelliederen (waarvan 13 opgenomen in de Kapelklankenbundel) kon ik noteren.

Misschien vind je het wat om er een paar te beluisteren: [Schakels 3](#) - God schiep in het begin de aarde, [Schakels 9](#) - Ja, wij weten heel zeker dat het goede werk Gods, [Schakels 11](#) - Jezus is voor ons de weg van God gegaan, [Schakels 12](#) - Christus de Heiland, die leidt ten leven.



## WANDELEN DOOR HET OUDE TESTAMENT (20)

*Naar de mp3 van de door Cees Visser gehouden bijbelstudie op 2003-12-17 in de VEG 'Immanuël' te Breda*

Genesis 17:1 - Genesis 18:33

### De vervulling van de belofte blijft uit

In de vorige studie hebben we gezien dat God met Abram een verbond sluit.

Gebeurt dat direct nadat hij in Kanaän komt? Nee, dat gebeurt meer dan acht jaar later. Abram is 75 jaar als hij Haran verlaat en dan heeft hij Gods belofte in zijn hart. De belofte dat hij door God tot een groot volk gemaakt zal worden en dat hij van God een eigen land krijgt. Op grond van die gedachte gaat Abram uit Haran weg en trekt hij het nieuwe land binnen. Als God dat verbond met Abram sluit, zal hij rond de 84 jaar zijn: **Ik geef je een zoon, jij krijgt het hele land.** Prachtige woorden, een bevestiging van wat al in zijn hart leeft, maar er is op dat moment nog geen vervulling in zicht.



### Vertraging door een menselijke 'noodgreep'

Een jaar later krijgt Sarai het moeilijk en dan geeft zij haar slavin Hagar aan Abram: **Laat die voor mij een zoon baren.** Abram gaat erin mee en ik denk dat Gods plan daardoor vertraging oploopt, want dit is niet wat God belooft en bedoelt, dit is een menselijke invulling. God bedoelt een zoon uit Abram en Sarai, uit de vrije en niet uit de slavin. Als Ismaël geboren wordt, is Abram inmiddels 86 jaar en Sarai 76 (zie Gen.16:15). Maar dan blijkt dat het God helemaal niet gaat om die zoon, het gaat God om een lijfelijke zoon van Abram én Sarai. Na de geboorte van Ismaël is het een tijdje stil in de vertelling van Genesis. Tussen hoofdstuk 16 en 17 ligt een tijdsperiode van ongeveer dertien jaar.

### God verschijnt voor de vierde keer aan Abraham

Dertien jaar later verschijnt de Heer opnieuw aan Abram om zijn verbond te vernieuwen en te bevestigen. Het is de vierde keer dat God aan Abram verschijnt: bij zijn uittocht, bij zijn komst in Kanaän, bij de sluiting van het verbond, en nu hier in hoofdstuk 17. Abram is dan 99 jaar oud, en Sarai is 89 jaar. Dat moet toch wat geweest zijn voor die twee oude mensen. Op vijfenzeventigjarige leeftijd - dus niet de jongste meer - je land gaan verlaten met een belofte in je hart, en een nieuw land intrekken. Vervolgens vierentwintig jaar lang rondlopen met alleen een belofte, zonder de vervulling ervan te zien plaatsvinden. Ze hebben er alles voor verlaten, alles voor ingezet, en toch nog geen vervulling ervan beleefd. Er ligt een *verbond* - Abram leeft niet zomaar bij een *gedachte* - de Heer heeft duidelijk *gesproken*, alweer vijftien jaar geleden

inmiddels, en toch nog steeds dat 'aanlopen' tegen die onvruchtbaarheid die maar voortduurt. En dan spreekt God opnieuw.

*Genesis 17:1 - Toen Abram negenennegentig jaar oud was, verscheen de Here aan Abram en zei tot hem: Ik ben God, de Almachtige, wandel voor mijn aangezicht, en wees onberispelijk; Ik zal mijn verbond tussen Mij en u stellen, en u uitermate talrijk maken. Toen wierp Abram zich op zijn aangezicht en God sprak tot hem: Wat Mij aangaat, zie, mijn verbond is met u, en gij zult de vader van een menigte volken worden; en gij zult niet meer Abram genoemd worden, maar uw naam zal zijn Abraham, omdat Ik u tot een vader van een menigte volken gesteld heb. Ik zal u uitermate vruchtbaar maken en u tot volken stellen, en koningen zullen uit u voortkomen. Ik zal mijn verbond oprichten tussen Mij en u en uw nageslacht in hun geslachten, tot een eeuwig verbond, om u en uw nageslacht tot een God te zijn. Ik zal aan u en uw nageslacht het land, waarin gij als vreemdeling vertoeft, het ganse land Kanaän, tot een altoosduurende bezitting geven, en Ik zal hun tot een God zijn.*

Wat zegt de Heer bij deze verschijning aan Abram? Is het nu ook alleen maar weer een woord, een belofte, een herhaling van vorige woorden, een herhaling van reeds eerder gedane beloften? Nee.

### El Shaddai, God de Almachtige

God maakt zich eerst bekend aan Abram. *Ik ben God de Almachtige.* Dat is voor het eerst dat dit zo in de Bijbel staat. Ik ben 'El Shaddai' staat er in het Hebreeuws, God de Almachtige. *God, de meest krachtige.* En daarmee openbaart God voor zijn vriend Abram meer van zijn wezen. Ik ben de meest krachtige, Abram. Voor mij bestaan geen beperkingen, geen onmogelijkheden om mijn wil uit te voeren en mijn woorden gestand te doen. Elizabeth zou later zeggen: **Wat de Here tegen je gezegd heeft, zal volbracht worden** (Luc.1:45). El Shaddai, God de Almachtige, kan doen wat Hij zegt en belooft. Waar wij beperkingen en onmogelijkheden zien, blijven bij Hem mogelijkheden. Hij voert zijn wil uit en doet zijn woord gestand. Een stukje openbaring en ook een troost. Abram, zie op Mij!

Vervolgens geeft God aan Abram een opdracht: **Wandel voor mijn aangezicht een wees onberispelijk.** Leef heel dicht Mij. Houd je aan mijn woord en ga nauwkeurig om met alles wat Ik je gezegd heb en zeg. *Richt je schreden naar Mij,* zegt de Willibrord vertaling. Richt je hart volkomen op Mij in het besef van wie Ik ben, El Shaddai, die Ik voor jou wil zijn. Geen overbodige opdracht, niet verwonderlijk dat God juist nú dit zegt. Want wanneer Hij zijn verbondsbelofte gaat invullen, komt het hierop aan. Juist dan is het zaak om voor zijn aangezicht te leven en onberispelijk te zijn. Juist dan als die tijd van de vervulling aan de orde is, komt het erop aan om te blijven staan en voor die algehele vervulling te blijven gaan.



Impliciet zou je kunnen zeggen, zegt God: doe niet als vijftien jaar geleden, ga niet zelf een weg zoeken om een zoon te krijgen. *Wandel voor mijn aangezicht en wees onberispelijk. Ik wil mijn belofte aan jou vervullen, Ik, El Shaddai.*

## God zoekt mensen die hun hart volkomen naar Hem richten

Van groot belang dus, zeker als de tijd van vervulling nadert. Dan heeft God mensen nodig die leven voor Hem. Mensen die hun hart volkomen naar Hem laten uitgaan, die zich volkomen op Hem richten. Wandel voor mijn aangezicht en wees onberispelijk. *In de volheid des tijds* (Gal.4:4) heeft God zulke onberispelijke mensen gevonden in Zacharias en Elizabeth. In onze tijd zoekt God zo'n gemeente die wandelt voor zijn aangezicht, die onberispelijk wil zijn, zeker als de vervulling nadert.

## God bevestigt zijn verbond, geeft Abram een nieuwe naam

En daarna bevestigt God zijn verbond. Ik zal mijn verbond tussen u en Mij gestand doen, Ik zal u uitermate talrijk maken. En wat doet Abram? Hij werpt zich op zijn aangezicht. Hij onderwerpt zich aan deze 'El Shaddai'. En hij luistert vol verwachting naar wat God tot hem zegt, vol bereidwilligheid en diepe eerbied. En wat mooi is het dan dat God niet alleen zijn *eigen* naam voor Abram uitbreidt en meer van zijn wezen laat zien, maar ook de naam van *Abram* uitbreidt. Hij krijgt van God op dat moment een nieuwe naam. Abram betekent: *verheven vader*. Die naam heeft zijn vader Terach hem gegeven bij zijn geboorte. Wellicht heeft Terach gevoeld: het is een bijzondere jongen, deze zal worden tot een vorst van het volk, hier in Ur der Chaldeeën. Nee, zegt God, een bijzondere jongen ben je, maar je zult worden een vader van een *menigte* volken. Ik geef jou een nieuwe naam, God voegt een letter toe in het Hebreeuws. Er komt een 'h' bij, Abraham: *aanvoerder van een menigte*.

## Het teken van de besnijdenis

En dan geeft God ook opdracht om zijn verbond te voorzien van een teken. God stelt de besnijdenis in. Een zichtbaar en geheiligd teken van zijn verbond met Abraham. Hij mag zijn nakomelingen en alles wat in zijn huis woont van het mannelijke geslacht, gaan besnijden. En voortaan zullen alle nieuwe telgen van zijn geslacht op de achtste dag besneden moeten worden, om zo het teken van het verbond te ontvangen. God geeft hier opdracht daartoe.

## Sarai wordt Sarah

En heel mooi, niet alleen Abram krijgt een nieuwe naam, ook Sarai krijgt een nieuwe naam. Het was Sarai; het wordt nu Sarah. Ze wordt nu een vorstin, de vorstin van Israël, uit haar zullen koningen voortkomen. Ze krijgen beiden in hun naam een 'h' erbij. En dat komt ook voor in Gods naam: *Jahweh*, 2x een 'h'. Je zou kunnen zeggen: God geeft iets van Zichzelf aan deze twee mensen, de stamvader en -moeder van zijn volk.

Er komt een 'h' bij, een hemelsbreed verschil. Allebei een nieuwe naam, man en vrouw. Op dezelfde wijze opgenomen in het verbond dat God met hen sluit. Volledig betrokken, beiden, ieder op eigen plaats, in Gods plan.

## God kondigt de geboorte van Isaak aan

Ten slotte noemt God ook nog de naam van de zoon die nu spoedig geboren zal worden: Isaak. Dat is de Nederlandse vertaling voor het Hebreeuwse Jitschak. Abraham en Sarah wordt letterlijk vertaald uit het Hebreeuws, maar Jitschak wordt 'Isaak' in het Nederlands. Het betekent: hij lacht. De naam van deze zoon wijst op de vreugde die dit kind van de belofte teweeg zal brengen in Abrahams huis. Jullie mogen lachen en vreugde bedrijven, net als Ik. *Want wie in de hemel zetelt, lacht* (Ps.2:4a), die bedrijft vreugde. Abraham mag lachen. Hoe is het mogelijk, een 100-jarige man die een zoon krijgt, een 90-jarige vrouw die een zoon baart. God de Almachtige, Hij doet naar zijn woord. De onvruchtbaarheid wordt verbroken, de vruchteloosheid is ten einde.

Isaak is geen zoon die op 'normale wijze' geboren wordt. Hij wordt geboren na een duidelijk ingrijpen van de Almachtige. Het verging Sarah al niet meer naar de wijze der vrouwen, staat er. En dan tóch nog baren. Ja, daar is een wonder van God voor nodig. En het *is* ook een groot wonder van God, de geboorte van Jitschak, Isaak, hij die vreugde brengt in het gezin van zijn oude vader en moeder.

## Abraham bereidt zich toe

Wat doet Abraham met deze opdracht? Hij handelt naar Gods woord. Hij besnijdt allen van het mannelijke geslacht. Hijzelf, zijn knechten, zijn slaven, en ook Ismaël, zijn zoon die inmiddels al dertien jaar is. Het is wonderlijk dat de Arabieren hun zonen nog steeds op dertienjarige leeftijd besnijden naar het voorbeeld van Ismaël. Joden besnijden hun zonen na acht dagen; Arabieren op dertienjarige leeftijd. Met dat besnijden handelt Abraham naar Gods woord. Dat wijst op een algehele voorbereiding, om de vervulling van de belofte te gaan beleven. God openbaart Zichzelf, en geeft nieuwe namen aan de mensen die met Hem meewerken. God bevestigt zijn belofte, en geeft een 'verbondsteken'. En Abraham bereidt zich toe, met zijn hele huis. Wat een prachtig voorbeeld van invulling en vervulling van Gods belofte.

Wij mogen die houding van Abraham herkennen en overnemen. Innerlijk ons eveneens voor Gods aangezicht neerwerpen: Heer, hier zijn wij, uw volk! Net als Abraham mogen wij ook die gehoorzaamheid betrachten. Onze nieuwe naam horen en naar die nieuwe naam gaan leven. Voor Gods aangezicht gaan wandelen, onberispelijk. Niet wanhopig in deze tijd van voorbereiding, maar handelen naar Gods woorden en vreugde bedrijven in de verwachting van het volle zoonschap in ons leven. Genesis 17 is een prachtig hoofdstuk: een hoofdstuk van voorbereiding.

## Naar een andere setting en situatie

Dan komt Genesis 18, waarin de gedane belofte van de Heer aan Abraham en Sarah nogmaals wordt uitgesproken en de vervulling van die belofte nogmaals wordt aangegeven. De setting waarin het gebeurt, is wonderlijk: heel anders dan in hoofdstuk 17. Een *andere* setting en een *andere* situatie. Maar voor Abraham en Sarah klinkt *dezelfde* belofte.

Het begint met een bezoek. Abraham zit een beetje te dommelen voor zijn tent op het heetst van de dag. En dan staat er in *Genesis 18:1 - En de Here verscheen aan hem bij de terebinten van Mamre, terwijl hij op het heetst van de dag in de ingang der tent zat. En hij sloeg zijn ogen op en zag, en zie, drie mannen stonden bij hem; toen hij hen zag, liep hij hun uit de ingang van zijn tent tegemoet, en boog zich ter aarde.*

## God stuurt drie boodschappers naar Abraham

Abraham slaat zijn ogen op, staat er. Hij ziet de drie mannen aankomen en komt direct in actie om op 'oosterse wijze' gastvrijheid te verlenen. Hij nodigt ze uit en laat het beste eten klaarmaken. De drie mannen gaan erop in. Ze komen bij Abraham zitten en ze gaan eten.



Als de bijbel spreekt over 'je ogen opslaan' wijst dat vaak op een gaan 'waarnemen' of 'bewust worden' van iets uit de *onzichtbare* wereld. Het is duidelijk dat er voor Abraham meer aan de hand is dan het zien van drie mannen, dat blijkt wel uit het vervolg. Voor hem staan hier niet zomaar wat voorbijgaande mannen in de natuurlijke wereld. Abraham neemt met zijn geestelijke ogen steeds meer waar van wat er door die mannen heen naar hem toe komt. Dan blijken het boodschappers van God te zijn. Het blijkt, zegt de Hebreeënschrijver, dat hij zonder het te weten, engelen heeft geherbergd. De tekst uit Hebreeën 13:2 verwijst naar dit hoofdstuk: *Vergeet de herbergzaamheid niet, want daardoor hebben sommigen, zonder het te weten, engelen geherbergd.*

In het Grieks staat er *aggelous*. Dat betekent letterlijk boden, boodschappers van God. De mannen die hier voor Abrahams tent staan en bij hem gaan eten, zijn mensen die namens God spreken. Zij manifesteren zich als boodschappers van God en zij worden in de loop van die middag steeds meer als zodanig door Abraham herkend: hij merkt steeds meer *geestelijke* aspecten in dit bezoek op. Voor Abraham wordt de geestelijke werkelijkheid die hij in combinatie met het natuurlijke gebeuren waarneemt, steeds sterker, steeds reëler. Het is alsof de Heer zélf aan hem verschijnt.

## Mensen of geesten?

En naarmate hoofdstuk 18 vordert, richt de vertelling zich ook steeds meer op die geestelijke realiteit. Alsof God zelf

spreekt, alsof Hij daar zelf op bezoek is. Dat is natuurlijk niet zo, er zijn drie *mannen* op bezoek. *God is geest* (Joh. 4:24). En echte engelen zijn ook geesten. Een geest gaat niet zitten eten en drinken. Een geest blijft ook niet overnachten zoals twee van de drie mannen later bij Lot in Sodom doen, zoals in hoofdstuk 19 beschreven staat.

Jezus zegt iets soortgelijks in Lucas 24:38 - *Waarom zijt gij ontsteld en waarom komen er overwegingen op in uw hart? Ziet mijn handen en mijn voeten, dat ik het zelf ben; betast Mij en ziet, dat een geest geen vlees en beenderen heeft, zoals gij ziet, dat ik heb. [En bij dit woord toonde Hij hun zijn handen en voeten.] En toen zij het van blijdschap nog niet geloofden en zich verwonderden, zei Hij tot hen: Hebt gij hier iets te eten? Zij reikten Hem een stuk van een gebakken vis toe. En Hij nam het en at het voor hun ogen.*

Jezus doet dit om te laten zien dat Hij een *mens* is en geen geest, dat Hij in *menselijke* gedaante aan hen verschijnt en niet als een geest. Geesten eten niet. Geesten drinken niet. Geesten hebben geen vlees en beenderen zoals mensen dat hebben.

## Boden van God

Drie mannen komen op bezoek en Abraham slaat zijn ogen op. Door alles wat zij tegen Abraham zeggen, verschijnt de Heer aan hem. Dat geschiedt door deze 'gezanten' van God heen, door dezen 'boden' van God, deze 'engelen' van God heen. Waar ze vandaan komen? Is het belangrijk? Waar kwam Melchisedek opeens vandaan? Abraham erkent en herkent de man als een *priester* van God. En zo is Abraham deze drie mannen gaan zien als *boden* van God.

Eén van hen gaat steeds meer op de voorgrond komen. Terwijl Abraham nog steeds zijn ogen opgeslagen heeft, lijkt het wel of God zélf door die ene bij hem is gekomen en tot hem spreekt. Dat gebeurt in de loop van het gesprek. Kijk maar mee in Genesis 18:9 - *Toen zeiden zij tot hem: Waar is uw vrouw Sarah? En hij zei: Daar, in de tent. En Hij zei: Voorzeker zal ik over een jaar tot u wederkeren, en dan zal uw vrouw Sarah een zoon hebben. En Sarah luisterde bij de ingang der tent, die zich achter Hem bevond.*

Wonderlijk, weten die vreemdelingen dan de naam van zijn vrouw? Daarna staat hier opeens 'hij' met een hoofdletter. De verteller gaat nu over op de interpretatie alsof God zélf daar zit en zélf tot Abraham spreekt, maar dat is niet zo. De man die nu het woord neemt, spreekt *namens* God. Maar Abraham *beleeft* de rest van dit gesprek alsof de Here rechtstreeks tot hem spreekt.

Genesis 18:13 - *Toen zei de Here tot Abraham: Waarom lacht Sara daar en zegt: Zal ik werkelijk baren, terwijl ik oud geworden ben? Zou voor de Here iets te wonderlijk zijn? Te bestemder tijd, over een jaar, zal ik tot u wederkeren, en Sara zal een zoon hebben.*



De vreemdeling spreekt over het wonder dat God zal doen in het leven van Abraham en Sarah. Een boodschap dus voor deze Abraham en deze Sarah. Een uniek gebeuren?

## God kan via mensen naar je toe komen

In Mattheus 25:37-40 zegt Jezus dat er bij het laatste oordeel een scheiding zal zijn tussen de rechtvaardigen en de onrechtvaardigen: *Dan zullen de rechtvaardigen Hem antwoorden, zeggende: Here, wanneer hebben wij U hongerig gezien en hebben wij U gevoed, of dorstig en hebben wij U te drinken gegeven? Wanneer hebben wij U als vreemdeling gezien en hebben U gehuisvest, of naakt, en hebben U gekleed? Wanneer hebben wij U ziek of in de gevangenis gezien en zijn tot U gekomen? En de Koning zal hun antwoorden en zeggen: Voorwaar, ik zeg u, in zoverre gij dit aan één van deze mijn minste broeders hebt gedaan, hebt gij het Mij gedaan.*

Zo kan dat dus gaan, dat God door mensen heen naar je toe komt. *De vraag is of je je ogen opslaat en het herkent.* De vraag is of je ingaat op de *geestelijke realiteit* die je kunt ervaren als er tot je gesproken wordt. Je kunt tijdens een dienst heel wat ervaren in de geestelijke wereld. Alsof de Heer rechtstreeks tot je spreekt. In Genesis 18 zijn drie knechten van God bij Abraham op bezoek en zij spreken tot hem met woorden als van God (vgl. 1Pe.4:11). Abraham ervaart het alsof de Heer zélf tot hem spreekt. Een beléving. Een *intense* beleving van Abraham.

## Vreugde over de vervulling van Gods belofte

In het gesprek met deze drie Godsgezanten wordt de belofte van God herhaald, inclusief een tijdsbepaling: binnen een jaar. Dat had de Heer in het vorige hoofdstuk ook al gezegd, dus dit bezoek ligt er niet ver vandaan. Dat moet dus vlak na elkaar zijn gebeurd. Toen moest Abraham lachen, nu moet Sarah lachen. In die lach zit wel wat ongeloof verborgen. Dat blijft niet verborgen; de boodschapper van God haalt het eruit. Sarah, jullie zullen een zoon hebben, jullie allebei. Jullie mogen met God mee lachen en hemelse vreugde bedrijven als Isaak er zal zijn.

## God komt Sarah tegemoet

Het lijkt wel of dit bezoek speciaal voor Sarah plaatsvindt. Vijftien jaar geleden - nadat God zijn verbond met Abraham had gesloten - kreeg Sarah het moeilijk, zocht zij een eigen weg en gaf ze Hagar aan Abraham. En nu, nadat God zijn belofte opnieuw bevestigt en aan hen beiden een nieuwe naam geeft, treedt Hij Sarah in het bijzonder tegemoet. Ook Sarah mag zich heel persoonlijk aangesproken weten. Na haar aarzeling van *'zal ik werkelijk baren nu ik oud ben, het vergaat mij niet meer naar de wijze der vrouwen.'* Ook zij mag na deze aarzeling meekomen in de vervulling. Ze beseft dat die vreemde man haar naam weet, haar naam noemt. Ze

beseft dat die vreemde man haar nog niet heeft gezien, want ze staat achter in de tent. Ze beseft ook dat die man haar overleggingen doorziet en ze ervaart hoe zij, heel bijzonder in haar hart wordt aangesproken en benaderd. Ook *zij* moet beseft hebben dat dit eigenlijk geen 'gewoon' bezoek is, maar dat de Heer door die mannen heen, ook aan haar verschijnt, ook haar aanspreekt en bemoedigt. Mooi hè!

## God maakt de situatie van Sodom bekend

Na afloop van de maaltijd gaan de mannen weg en Abraham doet hen op goede, oosterse wijze uitgeleide: hij gaat een eind met hen mee. In die wandeling gaat voor Abraham de verschijning van de Heer door. Hij ziet nog steeds in twee werelden. Misschien nog wel intenser dan tijdens de maaltijd. Door deze mannen heen gaat God aan Abraham bekend maken wat Sodom staat te wachten. God beschouwt Abraham als zijn vriend. Genesis 18:17 - *En de Here dacht: Zou ik voor Abraham verbergen wat ik ga doen?*

Terwijl twee boodschappers doorlopen naar Sodom, blijft de derde staan en geeft Abraham gelegenheid om te reageren. Abraham beleeft dit alsof hij voor de Heer staat: Genesis 18:22 - *Toen wendden die mannen zich vandaan en gingen naar Sodom, maar Abraham bleef nog staan voor de Here. En Abraham trad nader en zei: Zult Gij dan de rechtvaardige met de goddeloze verdelgen?*

Abraham treedt nader, treedt toe tot diegene die nog steeds bij hem is. In de beléving van de verschijning van de Heer komt hij dichterbij, als naar een vriend. Abraham beseft wat Sodom boven het hoofd hangt en gaat voorbede doen voor de mensen in Sodom.

## Abraham doet voorbede

Gaat het Abraham om het lot van Lot en de zijnen? Hij noemt ze hier niet. Abraham kent niet alleen Lot, hij kent veel meer mensen uit Sodom. Hij heeft ze allemaal bevrijd uit de hand van Kedorlaomer (Gen.14). Zouden al die mensen in Sodom boosdoeners zijn, Heer? Zouden er onder al die mensen zich niet vijftig rechtvaardigen kunnen bevinden en moeten die dan met die onrechtvaardigen verdelgd worden? Of zal de Heer ter wille van hen de stad kunnen sparen? Zou de uitvoering van het oordeel uitgesteld kunnen worden ter wille van die vijftig?

## Beroep op Gods barmhartigheid

Abraham gaat in de *geestelijke wereld* naar zijn God toe, terwijl hij in de *natuurlijke wereld* een stap dichterbij de man zet die daar nog staat. In deze geschiedenis blijkt hoe barmhartig God is. Abraham mag het ontdekken en wij ook. Je mag ontdekken hoe rechtvaardig en barmhartig God is. Er wordt geen oordeel uitgevoerd over de goddeloze stad als daar nog vijftig rechtvaardigen zijn. Dan wordt het oordeel

opgeschort. Dan wordt de stad bewaard, gespaard vanwege die vijftig. Dat is een principe van God. *Bij de duivel moeten de goeden altijd onder de kwaden lijden. Maar bij God mogen de kwaden door de goeden leven ontvangen.* Uitstel krijgen, dat wil zeggen: genade krijgen om nog tot bekering te komen. Zo ligt het bij God. Abraham mag ontdekken hoe ver dat gaat, tot hoe ver die barmhartigheid van God reikt. Vijftig, maar vijf en veertig zou dat ook kunnen? Ja, zegt de Heer, zegt de man. Veertig, neem me niet kwalijk Heer. Dertig? Twintig? ***Mag ik nog eenmaal spreken, de Here worde toch niet toornig, misschien worden er maar tien gevonden.*** Ja, zelfs als er nog maar tien rechtvaardigen in een hele stad vol ongerechtigheid worden gevonden, wordt het oordeel over die stad uitgesteld, zegt de man namens God, spreekt God tot Abraham in deze verschijning. En dat zegt de Heer ook tot ons. Zelfs dan is de maat nog niet vol.

## Minderheden zijn bij God in tel

‘Minjan’ zegt de Jood: er zijn tien gelovige joden nodig om een rechtsgeldige samenkomst te beleggen in een synagoge. Daar moest ik aan denken toen ik dit getal van tien zag staan. Wij zouden kunnen zeggen: ter wille van één gemeente die op rechtsgeldige wijze voor Gods troon staat en een drager is van zegen, wordt het oordeel over een heel gebied uitgesteld. Zo wordt genade geschonken aan al die mensen om tot bekering te kunnen komen en zich aan te sluiten bij die rechtvaardigen, bij die rechtsgeldige groep, bij die gemeente van de levende God. Minderheden zijn bij God in tel. Niet het recht van de grootste, de sterkste of de meerderheid. Nee, als er een minderheid is die staat voor de Heer en op rechtsgeldige wijze haar plaats in Gods koninkrijk inneemt, dan telt dat voor God. Dan wordt er geen oordeel voltrokken, dan kan de duivel zijn gang niet gaan. Dan is er nog een drager van zegen in het gebied. Tien mensen ...

## Abraham benadert God met eerbied en vrijmoedigheid

Hoe mooi is het overigens als je ziet hoe Abraham deze man benadert. Hoe hij - door deze man heen - God benadert. Vol respect en eerbied. Maar ook met vrijmoedigheid. Hij durft het aan om van *vijftig* rechtvaardigen naar *tien* te gaan. Wat een vrijmoedigheid. Maar ook wat een ootmoedigheid (= nederigheid), wat een eerbied en respect voor God. Vrijmoedigheid wijst niet op een familiair ‘onderonsje’, geen ‘je’ en ‘jij’ tegen de Heer, zo van: ‘we zijn toch familie van elkaar’. Maar het ontzag voor God en het spreken tot Hem vereist ook geen plechtige, vormelijke statigheid, waarbij alle vrijmoedigheid is uitgedoofd. Respect en eerbied gecombineerd met vrijmoedigheid. Die houding, die opstelling is nodig. Dat is hoe wij God mogen benaderen. Daarin is Abraham voor ons een voorbeeld. En dan mag je heel veel aan God vragen en laat God ook heel veel zien van Zichzelf. En dan bemerk je hoe eindeloos barmhartig God blijkt te zijn.

## De tijd om te baren en de tijd dat het kwaad ten onder gaat

In hoofdstuk 19 blijkt dat er zelfs geen tien rechtvaardigen in Sodom worden gevonden. Maar dat weerhoudt God er niet van om die paar rechtvaardigen die er dan nog wél zijn, veilig uit de stad te leiden. Wonderlijk dat met het overwinnen en het doorbreken van de onvruchtbaarheid bij Abraham en Sarah, met het tevoorschijn komen van de vrucht, en bij die vervulling van Gods belofte, ook de volheid in de ongerechtigheid zichtbaar wordt en tevoorschijn komt. Toevallig? Ik denk het niet. God stelt vast dat de tijd om te baren gekomen is, dat de tijd vol is. Nu komt de zoon der belofte. En vrijwel tegelijkertijd stelt Hij vast dat de tijd gekomen is dat Sodom en Gomorra aan hun eigen kwaad ten onder zullen gaan. Eén oordeel over rechtvaardigen en onrechtvaardigen, in één moment samenkomend.

## Het proces in Openbaring: tot heerlijkheid of tot verderf

Dat zien we in Openbaring ook: bij de wederkomst van Jezus gaat er een oordeel over de wereld. Heerlijkheid voor de gemeente van Christus en verderf voor de antichristelijke gemeente. Het gebeurt in dezelfde tijd. De gemeente mag opstijgen naar Jezus, mag de heerlijkheid van Hem aandoen en de volheid ervan beleven, terwijl over de antichristelijke gemeente de ene na de andere schaal van gramschap wordt uitgestort en het kwaad ten onder gaat aan zichzelf. God stelt die tijd vast. God spreekt het oordeel uit en geeft het loon aan alle rechtvaardigen, aan de kleinen en de groten (Op.11:18). De onrechtvaardigheid straft zichzelf. Daar heeft God de hand niet in. God keert Sodom en Gomorra niet om. God giet de schalen van gramschap niet uit over de antichristelijke gemeente. *God stelt de tijd vast dat de maat vol is.* Zowel voor het goede als voor het slechte: de vrucht ervan komt in volheid tevoorschijn. Hier in Genesis zowel in het leven van Abraham en Sarah, alsook in het leven van de mensen uit Sodom en Gomorra. Als bij het blazen van de zevende bazuin (Op.11) de kostelijke vrucht in de gemeente van Jezus Christus tevoorschijn komt en Gods heerlijkheid in haar zichtbaar wordt, zal ook de diepe ellende, het ware gezicht van de ongerechtigheid in de antichristelijke gemeente tevoorschijn komen.

Aan het eind van het duizendjarig rijk spreekt God nogmaals een oordeel uit. Dan over alle doden die uit het dodenrijk - dat door Jezus Christus en zijn verheerlijkte gemeente is overwonnen en ontmanteld - zullen opstaan. Bij dat ‘laatste oordeel’ wordt bevestigd wat zij in hun leven op aarde hebben gedaan: hetzij goed, hetzij kwaad (2Kor.5:10). De eersten staan op tot eeuwig leven, de laatsten tot eeuwig afgrijzen (Dan.12:2).

## Een proeve van uitleg

In één tijdspanne wordt aan de rechtvaardige het loon van de rechtvaardigheid uitgekeerd en aan de onrechtvaardige het

loon van de onrechtvaardigheid. In één moment. Het viel mij ineens op - geen enkel commentaar spreekt daarover - ik leg het gewoon als 'proeve van uitleg' neer. Je zou ook kunnen zeggen: bij het invullen en vervullen van de belofte van God aan zijn volk, de toezegging van Isaak, laat God ook zien wat er gebeurt als je de weg des Heren verlaat. Hij roept op tot: **Wandel voor mijn aangezicht en wees onberispelijk.** Tegelijkertijd zie je de tegenhanger in het einde van Sodom en Gomorra: wat er gebeurt als je niet voor het aangezicht van de Heer gaat wandelen, maar in allerlei onreinheid en ongerechtigheid blijft leven.

## God verbergt het niet voor ons, maar geeft ons zicht

God verbergt het niet voor Abraham, zijn vriend. God geeft hem zicht op de werkelijkheid van de geestelijke wereld en toont hem de gevolgen daarvan. God verbergt het ook niet voor ons. Hij geeft ons zicht op wat er gaat gebeuren bij de zevende bazuin als Jezus weer komt. En op wat er bij het laatste oordeel gaat gebeuren.

## De vervulling van Gods beloften

Het gaat in Genesis 17 en 18 om de vervulling van beloften. Die vervulling van beloften gaat samen op met het wandelen voor Gods aangezicht. Anders kan het niet gebeuren. *Het gaat samen met een onberispelijk leven, want alleen daarin komt die vervulling van beloften tevoorschijn.* Het gaat om het uitleven van het verbond, om het invullen van je nieuwe naam. Jij hebt ook een nieuwe naam gekregen: op een witte steen (Op.2:17). Juist nu de belofte vervuld gaat worden, zegt God: *wandel voor mijn aangezicht naar je nieuwe naam, wees onberispelijk, overwin.*

En onthoudt dan ook uit deze geschiedenis van Abraham dat we nooit moeten letten op de tijd, op hoelang het al duurt, en hoelang geleden die beloften al geklonken hebben en nog steeds niet vervuld zijn. *Let niet op tijd als het gaat om de vervulling van Gods beloften.*

Let ook niet op omstandigheden: of het allemaal nog wel mogelijk is. Zoals bij Sarah: dat gaat toch niet meer? Dat is aardgericht. Wel 'begrijpelijk', maar het hoort niet bij het leven voor Gods aangezicht, want daarin zijn andere normen, daar gelden andere wetten. Alle dingen zijn mogelijk bij God!

Lach niet in ongeloof, zoals Sarah aanvankelijk doet. Verblijd je dóór je geloof. Dat is aan de orde. Dan zal onze God (El Shaddai (= de Almachtige) doen wat Hij belooft. Niet alleen aan Abraham en Sarah, of aan Zacharias en Elizabeth, maar ook aan ons. Daarom is deze geschiedenis ons tot zo'n geweldig voorbeeld (*wordt vervolgd*).

## WAAROM GELOVEN VEEL JODEN NIET DAT JEZUS DE MESSIAS IS?

Overgenomen uit: *Cvandaag van 18 oktober 2024*

Door Piet Guijt



Regelmatig delen orthodoxe Joden en Joodse theologen argumenten om niet in Jezus Christus als de door God beloofde en reeds gekomen Messias te geloven. Wat zouden zij denken als zij bijvoorbeeld alleen het gehele evangelie van Johannes zouden openslaan en lezen: **"Ik ben de weg en de waarheid en het leven; niemand komt tot de Vader dan door Mij"**? (Joh. 14:6).

### Opmerkingen vooraf

Binnen het Jodendom bestaat een enorme variatie aan stromingen en standpunten. Bij elk hieronder genoemd punt zal er wel een groep Joden zijn die zegt juist dat *niet* te geloven. Voorts moet worden opgemerkt dat de meeste Joden wél geloven dat Jezus als mens, als historisch persoon en rabbi bestaan heeft.

In de loop der eeuwen hebben er heel wat theologische veranderingen in het Joodse denken over de Messias plaatsgevonden, maar de komst van de Messias en Zijn Koninkrijk staan centraal binnen het Jodendom. Ook is de kern van de Joodse Messiasverwachting altijd hetzelfde gebleven: hoop op verlossing, weliswaar een aardse verlossing. In Jezus' tijd leefde men in Israël in de verwachting dat de Messias hen zou bevrijden van de Romeinen, en het aardse koninkrijk van David weer zou oprichten.

Joden geloven niet in een tweede komst van de Messias. Hij zal volgens hen slechts één keer komen, zonder te lijden. En dan zal de heilstijd aanbreken. De vraag daarbij is hoe men zich dat voorstelt.

Jezus brengt wél vrede. maar op een geheel andere manier dan de Joden zich dat voorstellen. Het gaat *allereerst* om vrede tussen God en mens.

### Bespreking van argumenten tegen Jezus als Messias

Wat zijn argumenten voor de overtuiging dat de reeds gekomen Jezus Christus de Messias niet kan zijn? Enkele daarvan bespreken we summier in deze verkorte weergave van [dit artikel](#).

1. *De Messias moet een man zijn, geboren uit een man en een vrouw, en dus niet een mens die op bovennatuurlijke wijze verwekt is. Want nooit is een mens uit een maagd geboren.*





Indien Jozef de vader van Jezus zou zijn, dan zou Jezus nooit het zondeloze Lam van God en onze Verlosser hebben kunnen zijn. Echter wij weten dat Jezus door de Geest verwekt is en dat God Zijn Vader is.

2. *Nergens zegt de Torah dat de dood van iemand (i.c. Jezus) vergeving kan brengen voor een ander.*

Deze opmerking is nogal schokkend. Het houdt in dat men niet gelooft dat Jezus voor de vergeving van onze zonden moest sterven! En de dierenoffers tijdens het oude verbond dan? En wat te denken van Genesis 22:8, dat een heenwijzing is naar Jezus als het **“Lam van God dat de zonde van de wereld wegneemt”** (Joh. 1:29).

3. *De Messias zou het Koninkrijk van God en de wereldvrede op aarde brengen, en die zien wij nog steeds niet.*

Hier blijkt een fundamenteel misverstand. Jezus brengt wél vrede, maar op een geheel andere manier dan de Joden zich dat voorstellen. Het gaat *allereerst* om vrede tussen God en mens. Met de komst van Jezus Christus was het Koninkrijk van God al nabijgekomen (Mark. 1:15; Luk. 10:11). Door geloof in het offer van Jezus konden Joden en niet-Joden verlost worden van zondes Schuld, verzoend worden met God en vrede met God ontvangen, en als (wedergeboren) kinderen van God **het Koninkrijk van God zien én binnengaan** (Joh. 3:3,5).

De tempel ten tijde van het Oude Verbond was namelijk een voorafschaduw van de toekomstige woonplaats van God in mensen.

Gods Koninkrijk begint onzichtbaar in de geest van (wedergeboren) mensen, maar door de verandering van denken als gevolg van het vervuld zijn met de heilige Geest zal er een positieve en zegenrijke invloed zijn op de handel en wandel van de christenen en daardoor ook op de omgeving en vervolgens op de gehele aarde, ook al is er nog geestelijke strijd (Ef. 6:12). Het Koninkrijk Gods zal steeds meer zichtbaar worden en uiteindelijk bij de wederkomst van Christus ten volle openbaar worden

4. *De Messias zou de tempel herbouwen, en dat is nog steeds niet gebeurd.*

De herbouw van de tempel gaat niet over een toekomstig gebouw. Zacharia profeteerde dat Jezus, de Spruit, Gods huis gaat bouwen; dit is echter **het geestelijke huis, waarvan Jezus de hoeksteen is** (1 Petr. 2:6). Want **“de Allerhoogste echter woont niet in wat men met handen maakt”** (Hand. 7:48; 17:24). Daarom moest de oude aardse tempel definitief verdwijnen. De tempel ten tijde van het oude verbond was namelijk een voorafschaduw van de toekomstige woonplaats van God in mensen. Dat zien we allereerst bij

Jezus die sprak over **“de tempel van Zijn lichaam”** (Joh. 2:21). Maar ook is iedere christen die met Gods Geest vervuld is, is een tempel van de levende God (1 Kor. 3:16; 6:19), **“een woonstede Gods in de Geest”** (Ef. 2:22).

5. *Joden denken dat de eerste christenen ook niet geloofden dat Jezus de Messias was.*

Dit is een onjuiste voorstelling van zaken, want uit de vier evangeliën blijkt heel duidelijk Wie Jezus is. Zie bovendien Lukas 24:25-27: **O onverstandigen en tragen van hart, dat gij niet gelooft ALLES wat de profeten gesproken hebben! MOEST de Christus niet lijden om in Zijn heerlijkheid in te gaan? En Hij begon bij Mozes en bij al de profeten en legde hun uit, wat in AL de Schriften OP HEM betrekking had.**

6. *De Messias moet afstammen van David. Dat moet via de vaderlijke lijn gebeuren. Dat kan niet bij Jezus want volgens de christenen werd Jezus geboren uit een maagd! Dus stamt hij helemaal niet af van David.*

Jezus schafte geen wetten af. Jezus gaf er de diepste en meest wezenlijke betekenis aan.

Dat in Mattheüs 1 het geslachtsregister van Jozef wordt genoemd, is om aan te geven dat Jozef stamde uit het geslacht van koning David. Mattheüs noemt Jezus ‘zoon van David’, maar het gaat daarbij uiteraard niet om afstamming in natuurlijke zin. Het bijzondere van Jezus is dat GóD Zijn hemelse Vader was en is (Luk. 1:35; Gal. 4:4). Jezus zal in geestelijke zin en tot in eeuwigheid Koning zijn op de troon van David, die in de natuurlijke wereld daarvan een schaduwbeeld was.

7. *Joden geloven dat de Torah met de daarin verwoorde wetten eeuwig en onveranderlijk zijn, maar Jezus schafte juist sommige wetten af.*

Jezus schafte geen wetten af (Matt. 5:18). Jezus gaf er de diepste en meest wezenlijke betekenis aan, want het gaat niet alleen over het handelen als zodanig, maar ook over het denken, de motivatie.

8. *Volgens Joden gaat Jesaja 53 niet over Jezus, de lijdende knecht des Heren, maar over het volk Israël.*

Dit is een bekende, maar onjuiste visie, want die is strijdig met bijvoorbeeld vers 5. Wat veel Joden (nog) niet zien, is dat Jezus ook de lijdende Knecht des Heren is. Dit vers gaat niet over het volk Israël, zoals veel rabbijnen en ook sommige christelijke uitleggers beweren. Want ook Israël zelf heeft verlossing nodig (Hand. 3:17-21).

Jezus Christus is het Lam Gods dat voor onze zonden Zijn bloed heeft vergoten (Joh. 1:29,36). **“God zal Zichzelf**

**voorzien van een lam ten brandoffer”,** zo staat geschreven in Genesis 22:8. Als wij in Hem geloven, en daardoor met God verzoend zijn (2 Kor. 5:18, 21), dan geeft God ons Zijn heilige Geest die ons in staat stelt volgens Zijn geboden, Zijn Torah, te leven.

9. *“De grote taak van de Joodse Messias komt pas aan het einde van de ballingschap en de diaspora. Dat zal zijn als alle Joden naar het land Israël zijn teruggekeerd, als de derde tempel op die plek wordt herbouwd waar nu nog voorlopig een moskee staat. ... Met de komst van de Messias is de taak van het Joodse volk ... volbracht”, aldus een rabbijn.*

Dit klopt in meerdere opzichten niet. Immers, Jezus is al twintig eeuwen bezig om Zijn gemeente (de ware tempel, zie onder andere 1 Kor. 3:17) te bouwen en mensen uit de ballingschap van de zonde terug te brengen naar het ware beloofde land, het eeuwige wereldomvattende Koninkrijk van God. Met de wederkomst van Jezus in heerlijkheid is niet de vermeende taak van het Joodse volk volbracht zoals een rabbijn abusievelijk meent, maar is de taak van de gemeente/kerk, bestaande uit wedergeborene Joden en niet-Joden, niet alleen volbracht, maar zal zij ook nog met Jezus op de aarde regeren en dus een nieuwe en heerlijke taak krijgen.

10. *Joden geloven dat volgelingen van Jezus de Torah niet houden.*

Het grote en eerste gebod is: **“Gij zult de Here, uw God, liefhebben met geheel uw hart en met geheel uw ziel en met geheel uw verstand”**. En het tweede, daaraan gelijk: **“Gij zult uw naaste liefhebben als uzelf”**. Jezus was de vervulling van de Torah. Als wij in Hem geloven, en daardoor met God verzoend zijn (2 Kor. 5:18, 21), dan geeft God ons Zijn heilige Geest die ons in staat stelt volgens Zijn geboden, Zijn Torah, te leven.

## Conclusie

Uit onderzoek van tientallen argumenten voor de opvatting dat Jezus niet de Messias zou zijn, blijkt dat geen enkele steekhoudend is. Het zou verheugend zijn als orthodoxe Joden ontdekken dat hun veronderstellingen en interpretaties onjuist zijn. Bovendien blijkt dat als we de messiaanse profetieën in het Oude Testament zien, deze ook van toepassing zijn op Jezus Christus zoals het Nieuwe Testament Hem beschrijft. Als we de messiaanse profetieën in het Oude Testament zien, zijn deze ook van toepassing op Jezus Christus zoals het Nieuwe Testament Hem beschrijft. Ook al is een bewijs van de Messiaanse identiteit van Jezus voor ons als christenen uiteraard niet nodig, vanuit verschillende invalshoeken is overduidelijk aan te tonen dat Jezus Christus de gekomen beloofde Messias is. Maar de vraag is of orthodoxe en liberale Joden dat (ook al zouden christenen hen in de loop der eeuwen niets hebben aangedaan) kunnen en willen inzien en aanvaarden. Immers,

eeuwenlang heeft men in een bepaalde opvatting geleefd en is men ermee vergroeid. Bekend is dat het voor ons mensen heel moeilijk is om in te zien en te erkennen dat men in een bepaalde misvatting heeft geloofd.

Maar voor ieder geldt dat men er goed aan doet om Gods waarheid te aanvaarden, hoe pijnlijk dat ook is, want die waarheid maakt werkelijk vrij. Wie bereid is de leugen die tot de dood leidt, los te laten, zal leven, zelfs eeuwig leven. Daarom mogen wij ons erover verheugen dat er steeds meer Joden zijn die Jezus van Nazareth erkennen als ook hun Messias. Zij leveren het meest overtuigende bewijs van de onjuistheid van de zogenaamde argumenten om te denken dat Jezus Christus niet de Messias kan zijn.

Bovenstaand artikel in CVandaag is een ingekorte versie van [dit artikel](#). Lees ook: [Jezus Christus is de Joodse Messias](#).

## IMPRESSIES UIT DE VEG ‘OP STAP’ TE KOUDUM

*De volle evangelie gemeente in Koudum mag dan wat geïsoleerd lijken te liggen in het prachtige Zuid-West Friese Gaasterland en relatief wat onbekend zijn, in dit nummer van Hoger-Op willen we deze kleine gemeente eens voor het voetlicht halen, zodat u een idee krijgt hoe deze gemeente ontstaan is en functioneert. Dat doen we door het 1 op 1 overnemen van een recent interview met de drie oudsten van de VEG ‘Op stap’ in het Friesch Dagblad en aan de hand van de links naar drie toespraken via You Tube van een van de oudsten, Paul de Groes, een broeder die - zoals sommigen zich zullen herinneren - ook in Levend Geloof schreef (red.).*

Koudum, 31-08-2024

## INTERVIEW VAN WIEBE FRAANJE MET ANN EN PAUL DE GROES EN JAN WYGER AARTS

**Door Wiebe Franje (uit het Friesch Dagblad).**

Aan de Hoofdstraat in Koudum is er nauwelijks wat van te zien, maar op nummer 49 komt al sinds 1989 de Volle Evangelie Gemeente ‘Op stap’ samen. In de tot kerkzaal verbouwde boerderij stal van Paul en Ann de Groes.



Het team v.l.n.r.  
Jan Wyger Aarts, Ann en Paul de Groes



„Je ziet ze ‘s zondags gewoon opleven als ze hier binnenkomen.” Paul de Groes (73), oudste in de Volle Evangeliegemeente ‘Op stap’, staat in de tot kerkzaal omgebouwde stal van zijn woonboerderij midden in Koudum. Het is meer een uit de kluiten gewassen huiskamer dan een kerk. Er staan wat tafeltjes met stoelen in een half cirkeltje eromheen. Aan de muur hangen schilderijen en posters met inspirerende Bijbelteksten. De hoge, lichte entree verradt de plek waar ooit de staldeuren voor de hooiwagens zaten.

Zo is de setting ook in de zondagse diensten en in de wintermaanden bij de donderdagse Bijbelstudies. Er is niet alleen na de dienst koffie, maar ook ervoor. „Dat hebben we erin gehouden vanuit de corona tijd”, zegt Ann (71), echtgenoot van Paul en ook lid van het oudstenteam. Zo is de gemeente echt een familie. „We hebben wérkelijk contact met elkaar”, zegt Paul. „Dat is een rijkdom, dat je gekend bent.”

Er komen zo’n vijftien tot twintig mensen naar de zondagse diensten. Dat waren er ooit meer. De gemeente komt sinds 1989 in deze kerkboerderij samen. Daarvoor zaten ze twaalf jaar in de voorzaal van dorps huis ‘De Klink.’ „In die tijd waren we met een man of veertig, vijftig”, zegt Paul. „Inclusief kinderen. De kinderen zijn nu weg.” De gemeente ontstond uit een verlangen naar een Bijbelstudiegroep in het dorp, vertelt de derde oudste van de gemeente, Jan Wyger Aarts (74) uit Parrega. „Zo’n twaalf of dertien mensen. Mijn vrouw en ik braken de tussenwand uit onze woonkamer, zodat die groot genoeg was. We waren helemaal blij, want nu konden we iedereen ontvangen.”

## Jan Hendrikse

De bezoekers van de Bijbelstudiegroep gingen naar de kerk in Sneek, naar de Volle Evangelie gemeente van Jan Hendrikse, in de jaren zestig en zeventig een bekende evangelist in de Zuidwesthoek. Paul en Ann kwamen oorspronkelijk uit Lemmer. Paul: „Ik ben van huis uit katholiek. Als jongetje van vijf, zes jaar was ik heel gelovig. In mijn tienerjaren zat ik veel in de jeugdsoosactiviteiten; ik ben altijd een organisator geweest. De Feestweken, Lemster Rock, ik heb o.a. Golden Earring en Q65 naar Lemmer gehaald! We kwamen op al die feesten, allemaal drugs, marihuana, hasjiesj. Tijdens zo’n feest in Zwolle zag ik ineens de holheid ervan. Ik dacht: ik moet hier weg.”

Terzelfder tijd kwam hij in aanraking met de Jezusbeweging van Luc Goeree. „Ik kwam in aanraking met een gedachtegoed dat ik niet kende. Ik kwam tot levend geloof. Ik kreeg een Vriend erbij in mijn bestaan. Dat was de Here Jezus. Maar ik wist niks van het geloof; katholieken lezen niet zelf de Bijbel.” Later kwam hij met zijn jonge vrouw Ann terecht bij

Gosse Bootsma, die in Balkbrug Bijbelstudies gaf. „Dat ging soms tot diep in de nacht door”, herinnert Paul zich. „Ik moest denken aan het verhaal van Paulus, dat de jongeling in slaap viel tijdens zijn preek en uit het raam viel.”

Het jonge gezin sloot zich aan bij de Baptistengemeente in Lemmer. Na verloop van tijd kozen ze ervoor om naar de Volle Evangeliegemeente op Urk te gaan. Paul: „We liepen bij de baptisten vast op de doop in de Heilige Geest. Daar was geen profetie en tongentaal mocht niet. Het enthousiasme, dat de Geest door iedereen kan waaien, ontbrak daar. Dat misten we.”

## Onderwijs

In die tijd ging Paul studeren aan de Pedagogische Academie ‘De Him’ in Sneek. Hij werkte in de drankengroothandel van zijn vader, maar God had tegen hem gezegd: houd u vooreerst met de kinderen bezig. Toch kwam hij in het middelbaar onderwijs terecht, eerst als leraar godsdienst en maatschappijleer op Scholengemeenschap Zuidwest-Fryslân in Koudum - het latere Bogerman - en later op het Dockinga College in Dokkum. „Daar mocht ik puur godsdienst geven. Geweldig vond ik dat.” Zo streek het gezin dus in 1978 in Koudum neer, wat eerst de Bijbelstudiegroep en later de VEG ‘Op stap’ opleverde. De stal van de woonboerderij werd voor 80.000 gulden verbouwd. De gemeenteleden brachten een deel van de kosten op. De gemeente zit het plaatselijke overleg van kerken, neemt deel aan de jaarlijkse Week van Gebed en stelt de kerkzaal open voor activiteiten. Niet eens altijd kerkelijk van aard, vertelt Paul. „Ik kreeg eens de vraag: ‘meie wy jim seal wol brûken foar ús buertfeest?’ Dan zei ik natuurlijk geen nee. “Het is een mooie, multifunctionele zaal.”

Bij de opening in 1989 preekte de hervormde dorpsdominee Wim Beekman, de latere Classispredikant van de PKN, herinnert Jan Wyger zich. „Hij verwees naar de functie van de stal waar vroeger koeien gemolken werden. Dat de gemeenteleden door de melk tot volle wasdom zouden komen. Dat het niet de bedoeling is dat je bij de melk blijft hangen.”

## Verbondenheid

Het drietal koestert de onderlinge verbondenheid in de gemeente. Jan Wyger: „We hebben drie helften: zangdienst, Woordverkondiging en koffie.” Paul: En dan merk je de verschillen in hoe we denken.” Jan Wyger weer: “En dat is het mooie.” Er staat een piano en gitaar in de zaal, maar die worden niet altijd gebruikt. Steeds vaker worden er liederen van YouTube geprojecteerd. „Opwekkingsliederen, maar ook wel eens Hillsong”, zegt Paul. „Prachtig. Dan wordt er luid

meegezongen.” Over het algemeen gaat Paul of Jan Wyger voor in de diensten. Een keer in de maand is er een “Ieder-heeft-iets-dienst”: iedereen die wil mag iets inbrengen, een getuigenis, een lied of iets delen wat je geraakt heeft. Dan blijkt steeds weer dat er nog altijd wonderen gebeuren. „De Heer gaat onstuitbaar door, daar houden we ons aan vast. Soms denk ik: dit huis wordt zo langzamerhand te groot voor ons tweeën en het onderhoud wordt steeds intensiever. Maar wij gaan door tot de Heer ons een innerlijke overtuiging geeft dat we het boerderijtje mogen verkopen. Ondanks we hier veel zegen ervaren.”

## Toespraken Paul de Groes:

- [2024-06-16 - v. PdG - Overdenking Psalm 43](#)
- [2024-08-04 - v. PdG - Openb. 5:8-10 - Een kijkje in de hemel](#)
- [2018-06-10 - v. PdG - Gen. 3:9-15 - Waar komt het kwaad vandaan?](#)

## Een switch van gemeente - een persoonlijke noot

Nadat wij na bijna 15 jaar uit de zgn. ‘Noorse broeders’ gekomen zijn, hebben wij tussen 1996-2001 vijf jaar gefunctioneerd in wat toen heette de volle evangelie gemeente Amersfoort. Om verschillende redenen zijn we daarna terecht gekomen in een evangelische gemeente in onze woonplaats Harderwijk (2001-2017), waar ik twaalf oudste was, maar deze taak afrondde bij het bereiken van de leeftijd van 60 jaar. Ik bleef intensief betrokken bij de volle evangelie boodschap die mijn hart heeft door tot en met 2005 te schrijven in Levend Geloof en via spreekbeurten in een aantal gemeenten. De laatste jaren hebben Tineke en ik in Ermelo binnen twee christengemeenten deelgenomen (en dat terwijl wij geen ‘kerkshoppers’ of ‘kerkhoppers’ willen zijn). Daarbij zijn we twee keer in de problemen gekomen vanwege onze van de ‘in de algemene christenheid’ afwijkende visie op drie-eenheid die we overigens niet zelf profileerden, maar die via via bekend werd. Bovendien stuitten wij weer op de heersende, natuurlijke Israëlleer. Dit nu heeft geresulteerd in het kersverse besluit, om ons opnieuw te voegen in een volle evangeliegemeente - klein, maar fijn - te Kampen, zo’n 35 minuten van onze woonplaats Harderwijk. Een plek waar we thuishoren en ook thuishomen en het leek me goed dit in Hoger-Op door te geven, dat per slot van rekening een volle evangelie magazine is. De Heer zegene jullie en ons met het uitleven van het heerlijke evangelie van Jezus Christus!

Jildert de Boer (red.)

## WEBSITES

**die behulpzaam zijn voor het volle evangelie en de boodschap van het Koninkrijk der hemelen:**

<https://www.hoger-op.nl/gemeenten> (18x)

<https://www.hoger-op.nl/links> (12x)

## MEDEDELINGEN

*Uiterste datum indienen kopij voor no. 10 van jaargang 3, november 2024 is: **15-10-2024**. In dat nummer in elk geval een vervolgartikel van wijlen J.E. van den Brink over de eerste Tessalonicenzenbrief, een artikel in de jongerenrubriek van de hand van Zehna Bassa-Dafesh en een artikel speciaal voor ouderen over Barzillai (ooit van gehoord?)*

## COLOFON

### Doel

‘Hoger-op’ is een blad voor geloofsopbouw, verdieping en evangelisatie. Het wil een bijdrage geven:

- Aan de *samenbinding van gemeenten* die de boodschap van het ‘volle evangelie’ (dat wil zeggen: het *volledige* evangelie) willen uitdragen.
- Daarnaast geeft het *impulsen voor de persoonlijke geloofsgroei* van jong en oud.
- We beogen de *verbreiding van het evangelie van het Koninkrijk van de hemelen* (= de hemelsferen), ook buiten de directe, eigen kring.

### Digitaal magazine

‘Hoger-op’ is een gratis digitaal blad. Door de publicatie als pdf op de website <https://www.hoger-op.nl> (met een link voor de ontvangers per e-mail) kan het gemakkelijk worden doorgestuurd naar andere christenen met wie je contacten onderhoudt en/of in gesprek bent. *Al verschenen nummers zijn terug te vinden op de website.*

### Redactie

Jildert de Boer

E-mail: [redactie@hoger-op.nl](mailto:redactie@hoger-op.nl)

Tel. 06-27269342.

### Vormgeving

Henk Verbeek



## NOTA BENE

Met veel dank aan Corrie Kuster voor het uittypen van diverse preken die alleen in mp3 beschikbaar zijn en daardoor in Hogerop gepubliceerd kunnen worden!



## INDEX EN TREFWOORDENLIJST HOGEROP

De [index](#) en [trefwoordenlijst](#) van alle magazines t/m het vorige nummer kun je hier aanklikken